

Un
843

V
C
—
QU
& a
qu
—
Apud

XXXIX
88
**GEORG. WILHELM
DETHARDINGII,**

J. U. LICENT. & JUDIC. MECKLENBURG.
ADVOCAT. ORDIN.

*SCRUTINIUM ACADEMICUM
DE*

**NECESSITATE
INSPECTIONIS
VULNERUM
IN
CRIMINE HOMICIDII
COMMISSO.**

In quo omnia,

Quæ ad Inspectionem cadaverum faciunt,
& ad attendendum judicium Medicorum de lethali-
tate vulnerum quoad inferendam pœnam spectant, sol-
licite ex natura negotii Inspectionis eruuntur, & ad majorem enodationem tam
Juris-Consultis quam Medicis proponuntur.

11843

ROSTOCHII,
Apud MARTINUM CHRISTOPHORUM SCHWECHTENIUM,

1726.

GEORG. WILHELM.

DETHARDINGI

J. U. LICENT & JUDIC. MECKLENBURG
ADVOCAT. ORDIN.

SCRUTINIUM ACADEMICUM

DE

NECESSITATE

INSPECTIOMIS

VULNERUM

IN

CRIMINE HOMICIDII

COMMISSO.

In quo omnia

Quae ad inspectionem adhaerent faciant

et ad attendendum iudicium de leshaltis viderentur

quod interessans per se habere non

inspectoris criminis & de observationem tam

hinc-Co. hinc quae

ROSTOCKIIS

CHRISTOPHORUM SCHWERTINIUM

1756

INDEX.

A.	
<i>Amens</i> homicida quando poena ordinaria afficiendus	Pag. 57
<i>Anatomia</i> Professori non private competit officium Inspectionis	9
<i>Animus</i> lædendi vel occidendi non sufficit ad poenam ordinariam distitandam	27
in delictis poenam variat	ibid.
directus & indirectus	28
homicidæ inspectione aliquando probatur	70
<i>Armorum</i> qualitas non arcet inspectionem	69
non sufficit ad lethalitytem	ibid.
<i>Assassinium</i> quare graviter puniendum	61
B.	
<i>Bodinus</i> arguit inspectionem nullitatis	1
i fundamentum lethalitytis	53
<i>Brunnemannus</i> inspectionem semper necessariam esse negat	2
C.	
<i>Chirurgus</i> Inspector an jurare teneatur & quinam	9
<i>Conjectura</i> sub Inspectione locum habent	16
<i>Constitutio</i> Crim. Carolina spectat ad LL. pragmaticas	4
<i>Corpus delicti</i> in homicidio adesse debet	28
D.	
<i>Delicta</i> sunt punienda	22
imperfecta	27
<i>Dierum</i> numerus non facit ad lethalitytem	17
E. Even-	

E.
Eventus non sufficit ad pœnam ordinariam homicidii - 29

F.
Facultatum Medicarum sententiæ de lethali-
tate non simpliciter judi-
cem constringunt, ut pœnam ordinariam dictet - 36
Fuga homicidæ non arceat inspectionem - 67
Furtum quotuplex - 25

H.
Homicida quando tenetur de vulnere - 54
Homicidium quid - 21. 26
Homicidii pœna caute ferenda - 4
pœna variat - 26
Homicidium dolosum saltem pœnam ordinariam admittit - 27
ii pœna ordinaria a solo eventu locum non habet - 28
Homicidia in Duellis non volunt inspectionem - 59
a pluribus commissa volunt inspectionem - 67

I.
Infans homicida pœna ordinaria non afficiendus - 55
Inspectio vulneratorum describitur - 3
ocularis delicta maxime probat - 24
vulneratorum quando non necessaria - 55. 59. 61
necessaria - 64. 65. 66. - 70
omissa non semper liberat a pœna ordinaria - 63
fieri potest in dominica die - 65
nis tempus legitimum - 64
a putredinis metu determinatur - 11
Judex potest alium substituere sed habilem - 6
debet esse præsens & oculis suis & auribus ad omnia atten-
dere - 7
Judicis est de animo occidentis judicare, non Medici - 30
Judex in pœna homicidii non simpliciter stare debet depositione
Medici inspicientis - 31. seq.
tempus legitimum inspectionis negligens in Jus vocari potest - 65
Jurisprudencia dubiis ebnoxia est - 74
Jus Nature, divinum & humanum admittunt inspectionem - 75. - 77

L.
Latrocinia graviter punienda - 61
Leges homicidia punienda jubent - 4
Lethalitas

	<i>Lethalitas frustra dierum numero mensuratur</i>	17
	varie apud Medicos definitur	18
29	huius diversitatis ratio	19
	<i>Lex implicita obligat</i>	76
	<i>Lyferus culpam Inspectionem ut supervacaneam</i>	2

M.

	<i>Magistratus est delicta punire</i>	29
	de certitudine delicti puniendi esse convictum	ibid.
	pro delicti qualitate pœnam decernere	25
	<i>Manu alia fieri possunt homicidia</i>	70
54	<i>Medicus Inspectioni non simul quàm Judex præesse potest</i>	5
26	non simul Judicem, Chirurghum & Notarium agere valet	ibid.
4	ad protocollum dicitur, quæ sub Inspectione occurrunt	5
26	sub præsentia substituti inhabilis non tenetur inspectionem	
27	in se suscipere	7
28	Inspectionem intituere potest, Judice præsentiam suam de-	
59	tractante	ibid.
67	sub Inspectione sit Chirurghorum Director	8
	calleet anatomiam	9
	Inspector an jurare & quinam teneatur	ibid.
	sub putredine cadaveris non tenetur inspectionem infi-	
55	tuere	11
3	non semper tenetur Judicium de lethaltate adjicere	12
24	in deponendo imperitiæ semel convictus testari amplius ne-	
61	quit	32
70	occidens an & quomodo puniendus	58
63	<i>Medici de termino lethaltatis discrepant</i>	18
65	est de Eventu lætionis judicare, non de animo	39
64	quinam habiles ad deponendum de lethaltate	31
11	sententia de lethaltate non simpliciter facit ad distitandam	
6	pœnam ordinariam	31
7	<i>orum Dissensus non arcet Inspectionem</i>	73
30	alunt Caufarum Patroni	74
	<i>Melancholicus homicida quomodo puniendus</i>	58
9	<i>Mors repentina vulnerati non arcet inspectionem</i>	66
58	tarda vulnerati non arcet inspectionem	ibid.

N.

	<i>Necessitas quid</i>	21
	<i>Noctambuli homicidæ rare dantur</i>	57

O. Obste-

O.		
<i>Obstetricæ</i> quando ad Inspectionem admittendæ	-	II
<i>Ocularis Inspectio</i> in delictis probandis magni habenda	-	24
<i>Opinionum Medicarum</i> diversitas unde	-	74. 75

P.		
<i>Persona</i> , quæ ad Inspectionem requiruntur	-	5
non sufficiunt binæ	-	ibid.
sufficit una	-	ibid.
<i>Pharmacopæi</i> aliquando ad Inspectionem admittendi	-	II
<i>Pœna</i> homicidii variat	-	26
homicidii ordinaria supponit animum & eventum	-	29
homicidii ordinaria non tollitur insufficientia inspectionis	-	40
non mere dependet a qualitate vulneris	-	63
<i>Pœnis</i> secundum Jus Naturæ locus est	-	23
<i>Probationes delictorum</i> quales	-	24
<i>Putredo inspectionem</i> cito adornandam jubet.	-	II

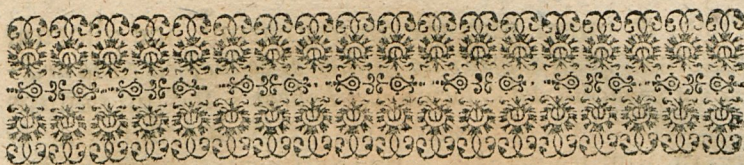
R.		
<i>Relatio Facultatum</i> de insufficientia Inspectionis non absolvit a pœna ordinaria homicidii	-	40

S.		
<i>Senex homicida</i> pœna ordinaria aliquando afficiendus	-	57
<i>Sepultura</i> non semper arcet Inspectionem	-	II

T.		
<i>Tempus</i> non fide determinat lethalitatem vulneris	-	45

V.		
<i>Vulnus</i> quid	-	13. seq.
includit plagam, ubi nulla læsio apparet	-	15
lethale	-	16
per accidens lethale	-	17
<i>Verba</i> inflictæ volunt ante Inspectionem, quam dici possint lethalia	-	41
per se lethalia non sunt per accidens lethalia	-	50
per accidens lethalia aliquando ad lethalia per se referenda	ibid.	
per accidens lethalia non semper liberant a pœna ordinaria	-	53

PROOEMIUM.

Vam GERHARDUS FELT-
MANNUS, Juris in Academia
Gröningensi quondam Professor
inclitus, in tractatu, quem de *ca-*
davere inspiciendo Anno 1673.
conscripsit, sedulus fuerit, ut
negotium inspectionis Legalis
conficeret, item præter hunc alii
viri doctissimi v. g. FORTUNATUS FIDELIS,
ZACHIAS, WELSCHIUS, BOHNIUS, AMMAN-
NUS, EMMERICH idem sibi sumpserint tractan-
dum, ac de hac varia ingenii monumenta typis im-
pressa hodiernum Legentium animos oblectant; haud
tamen valuerunt iddem ad colophonem perducere,
quin varia ingeniorum forma nova etiam indices
protulerit dubia; hinc, quoad scientiam Legalem
Medicam sive Medicinam forensensem expoliendam, et-
iam quoad inspectionem memoratam, ampla messis
superfit. Mitto in præsens alias controversias huc
facientes, & saltem memini litium de *necessitate Inspe-*
ctionis vulneratorum, quando mors infecuta. Fuere
quidem ab omni tempore, qui, ac modum in aliis re-
bus fervare pulchrum, quoad Inspectionem hanc Le-
galem pariter certos fines ponendos esse contende-
runt,

A

runt, & quam maxime impugnarunt hoc aliorum
axioma: *quasi inspectione istiusmodi posthabita pœna ordi-*
naria homicidii dolosi locum non habeat? sed qui penitus
inspectionem vulneratorum e foro voluerunt proscrip-
tam, non ita pridem caput extulerunt, quorum an-
tefignanos esse constat Celeberrimum Juris consultum
& quondam Professore Hallensem D. HENRICUM
BODINUM, qui in Differtatione de *non requirenda le-*
thalitate vulnerum Halæ Anno 1703. habita demonstrare
contendit, nullitatem *suetarum hactenus inspectionum pro*
vulneris lethaltate & hinc formando iudicio, quod vulne-
rans, modo occasionem morti insequenti præbuerit,
pœna ordinaria afficiendus sit; & pariter famigera-
tissimum D. POLYCARPUM LYSERUM Professo-
rem Helmstadiensem, qui, citra quod Bodini Dispu-
tationem inspexerit, in Disputatione Juridica, cui ti-
tulus *de Cadaveris frustranea inspectione*, hanc, ut nullo
Jure præceptam, incertam, supervacaneam esse affir-
mat, eliminandam vel maxime, quia solus conatus
pœnam secum ferat, supplicii pœna ergo homicidii
ex animo cœdentis judicanda sit, quem Inspectio de-
clarare non valeat. Placuit ergo scrutinium necessi-
tatis Inspectionum ex nexu cum delicto homicidii in-
stituere & argumenta huc facientia mente attenta
examinare, quid valeant nec ne? Poterunt, quibus
iudicium magis usu subactum, pergere, quo negotium
tam grave sensim sensimque perficiatur. Docebit
diem dies, modo hoc animo obversetur, utcunque pul-
chrum sit proferre nova, pulchrius esse hæc, quid
contineant, examinare, pulcherrimum autem
veritatis patrocinium in se ad invidiam
usque suscipere.

MEM-

MEMBRUM I.

Definit *Terminos*, qui erunt adhibendi.

DEFINITIO I.

Inspectio vulneratorum, post mortem insectam, significat actum legalem, quo Judex in sui informationem, an pœna ordinaria delinquenti, vel delinquentibus discernenda, à certis personis desiderat, ut demortui corpus probe visitent, & tam generatim notent, quas circumstantias huc facientes detexerint, quam speciatim referant, quæ ratione vulneris inflictæ, vel vulnerum inflictorum, facta perita dissectione corporis observaverint.

Explicatio.

Quam maxime interest Reipublicæ, ut ex primis principis Juris, quæ traduntur in §.3. *J. de J. & J. & L. 10. ff. d. 1.* hoc quoque observetur, ne alter alterum lædat, multo minus vita privet. Turbatur quippe tunc Societatis vinculum, cognatio, quæ inter homines naturalis est,

A 2

L. 3.

rum
ordi-
nitus
scri-
an-
tum
UM
a le-
rare
pro
line-
erit,
era-
ffo-
spu-
i ti-
ullo
ffir-
atus
idii
de-
effi-
in-
enta
bus
um
ebit
oul-
uid
1.
M-

L. 3. ff. de J. & J. pessundatur, privatur Respublica binis civibus, altero, qui perit, altero, quem conscientia afflicta reddit ad munia præstanda inhabilem, ac statuitur in alium, quod nemo in se ipsum statui serio voluerit. Omni ergo Jure Legum Conditores in eo fuerunt occupati & seduli, ut repagula ponerent, tam gravi delicto firma ipsis visa, quæ audaces & temerarios, quibus tantillum iræ ad viscera focii telo perfodienda satis, terrerent, ac continerent. Quam pœnam primus & summus Nomotheta homicidis dolosis constituerit, ex verbis *Genes. cap. IX. v. 6. qui hominis sanguinem effundit, illius sanguis iterum effundetur*, omnibus constat, quibus Megalander *Lutherus* hoc epiphonema subjecit: *Hie ist das Weltliche Schwerdt eingesezet, das man die Mörder tödten soll; longe aliter, ac Jctus quidam magni nominis, qui verba isthæc sacra præcise ad Magistratum restringenda negat: sed & Imperator Justinianus de pœna homicidii graviter disposuit, in §. 5. de publ. Judic. & L. 7. & 8. C. ad Leg. Cornel. de Sicar. Siquidem vero pœnam mortis Reis definire res magni momenti, nec enim de glande legenda, oleo, tritico, aut vino legato agitur, sed de hominis vita & sanguine, Anton. Thessaur. in Decis. Senat. Pedemont. 12 n. 3. in fin. Omnes generatim Leges hoc inculcant, quod prouti de reliquis delictis, ita etiam de homicidio pariter antea constare debeat, quam pœna decernatur. Speciatim Imperator Theodosius jussit, ut causarum de cæde cognitiones ad trigessimum diem protraherentur, teste Sozomeno. Lib. 7. cap. 24. fol. 761. Specialissime Imperator Carolus Quintus in Constit. Criminali, ne incertitudinis quicquam in negotio tam gravi remaneret, binis articulis hujus tenoris disposuit: Art. 147. So einer geschlagen wird, und über etliche Zeit darnach stürbe, also, daß zweifelich wäre, ob er der geklagten Streiche halber gestorben wäre, oder nicht, in solchen Fällen mögen beyde Theile (wie von Weisung gesetz ist) Rundschaft, zur Sachen dienstlich, stellen, und sollen, doch sonderlich die Wund-Aerzte, der Sach verständig, und andere Personen, die da wissen, wie sich der Gestorbene nach den Schlägen und Rumor gehalten habe, zu Zeugen gebraucht werden, mit Zu-
 zeigung,*

zeugung, wie lang der Verstorbene nach den Streichen gelebet habe? und in solchen Urtheilen die Urtheiler bey den Rechts-Versändigen und an Orten und Enden, wie zu Ende dieser unser Ordnung angezeigt, Rathspfelegen. Item, Art. 149. Und damit dann in obgemeldten Fällen gebührlich Ermessung und Erkänntniß solcher unterschiedlichen Verwundung halb, nach der Beschreibung desto minder Mangel sey, soll der Richter samt zweyen Schöpffen, dem Gerichts-Schreiber, und einem, oder mehr Wund-Arzten, (so man die haben, und solches geschehen kan) die dann zuvor dazu beeydiget werden sollen, denselben todten Körper bey der Begräbniß mit Fleiß besichtigen, und all seine empfangene Wunden, Schläge und Wurff, wie jedes erfunden, und ermessen würde, fleißig merken, und verzeichnen lassen. *Vi hujus Legis, quam pragmaticam omnes merito habent, triplicis generis personæ constituuntur, qui de vulnere, vel vulneribus infectis, tum quoque vulnerati conditionibus Judicem informant; sint scilicet, qui inspectionem adornent; sint, qui illam absolvant; sint, qui visa & audita in chartam conijciant, ac pro memoria annotent. Nec obstat, quod pauciores videantur sufficere, v. g. bini: Judex & Medicus, dum ille adornare, hic inspectionem absolvere & notare memorabilia potest; vel unus, v. g. Medicus, qui infimul Consularis, vel Senatoriæ dignitatis, hinc Judicem, Chirurghum & Notarium agere valet: quandoquidem in re tanti momenti, ac delictum homicidii involvit, plurium præsentia opus est, recteque hic valet proverbium: vox, sive relatio unius de inspectione, vox, sive relatio nullius. Omnium minime, quando talis Medicus consanguineos, sive inquisiti, sive vulnerati, quando agrotant, suæ curæ subjectos novit. Quod magis! ego persuasus sum, Inquisiti Advocatum excipere posse contra inspectionem, illandemque nullitatis arguere, si quando Medicus, durante inspectione, in charta vel tabula tratatitiè conjecerit, quæ occurrunt, domi abhinc extendenda, non vero Notarius sive Actuarius adsit, qui una eadem ex ore Medici consignet; licet Medico integrum sit, notata*

A 3

domi

domi melioris ordinis, item calligraphiæ ergo, nam terminorum anatomicorum scriptura plerumque angit Actuarium, horum imperitum, in chartam conijcere & rationes sententiæ de qualitate vulneris ubertim exponere) quia 1.) Medici, qua Medici non est Notarium agere. 2.) suspicionem surrogationis incurrit, quæ ad Juramentum purgatorium in tam serua re sufficit. 3.) elabi quædam memoria possunt, quæ ad gravitatem negotii pertinent. Providum in hoc negotio esse amplissimum hujus urbis *Senatum* fatendum est; quia, quæ sub inspectione actû vel Physicus, vel alius Medicus in calamum Secretario dictavit, finita inspectione clara voce prælegere jubet, & Chirurgum monet, ut attendat, an omnia ac notata sunt, à se observata fuerint, cujus assensus tunc quidem subijcitur. In Civitatibus hoc *Prætoris* est, inspectioni præesse, quem vulgus vocat *den Richter*, aut qui sunt speciales Collegii Criminalis Præsides, die *Gerichts-Gewets-Herren*, ad quorum Jurisdictionem vulneratus pertinet. Extra Civitatem ad Prætorem Provinciale attinet, *den Hauptmann*, vel *Untmann* appellamus, de inspectione prospicere, aut qui jurisdictione criminali gaudent exercenda, Nobiles & Prædiorum Dominos. Ubi citra dubium est, posse hunc, ad quem præesse inspectioni spectat, morbo vel alius impedimentis legalibus præpeditum, quo *Hæmophobia* referenda, wann er kein Blut sehen kan, vel horror conspectus cadaveris, kan keine Todten sehen, alium substituere, sed habilem & negotio illi parem. Rectissime ergo substituitur Jurisperitus, qui vices suas suscipiat, &, ut desiderii Medici annuant qui interrogantur, curet. Talia desideria sunt, v. g. *nosse telum, quo vulnus insictum? sub quo situ corporis laeso facta? an vulneratus caput sub cadendo alliserit ad lapidem? quomodo à vulnere vel à morte vulneratus sit habitus?* &c. Quærere vero hæc non Medici, qua Medici est, sed judicis, quia ad inquisitionem pertinent, hic ergo & autoritate & prudentia Juris instructus sit, oportet. Fac vero Nobilem vel Præfectum substituere scribam, vel prætorem paganum, vel alium famulorum, einen
von

von seinen Domestiquen, an hoc detrahit Legalitati Inspectionis? *Feltmannus tractatu de cadav. inspect. cap. 41.* parum tutum existimat, etsi isti actui scriniarius, vel Judicii scriba adsit: nec negari potest, imperitiores esse tales, quam ut condigne partes substituti jam sustineant, als welchen man vorsagen und einbilden kan, was man will, die nichts davon verstehen. Quodsi Medicus sub presentia talium substitutorum nolit inspectionem cadaveris aggredi, sed honoratiores & peritiores adhiberi velit, an cogi potest ad inspectionem? Non cogi, sed flecti potest, quandoquidem in se defendendam habet omnem veritatem relationis de inspectione facile abhinc juramento roborandam; accedit, quod nemini officium suum debeat esse damnosum, *L. 61. §. 5. de furtis.* Pariter recusare potest Medicus inspectionem, si Judex ex consilio *Remi, in not. ad C. C. C. Art. 149. se cum Actuario & Chirurgo ad domum defuncti ablegaret, qui ante cadaver inspiciat, quam funus ducatur.* Nam Lex Carolina disertis verbis Judicis presentiam sub inspectione desiderat. Aliter se res habet, sicubi Judex, quem Medicus credit competentem esse, detrectaverit inspectioni adesse, quod v. g. læsio in suo territorio non sit peracta &c. detrectaverit pariter sive Actuarium, sive Notarium ablegare, qui calamo notanda excipere possit, Judex verò alius sit remotior, quam ut confestim compellari possit; tunc enim inspectionem in se suscipiendam habet, imprimis 1) si periculum ex putredine, 2) si Medicus mandato generali instructus, vel in officio publico constitutus, 3) si cognati vulnerati inspectionem urgeant. Quæ de Judicis presentia ad Legalitatem inspectionis necessaria allata sunt, huc quoque vergunt, ut Judex non modo in loco inspectionis adsit, & de omnibus, quæ ad hunc actum requiruntur, prospiciat, sed, ut oculis suis, suisque auribus ad omnia attendat, quæ ratione vulnerati notabilia occurrunt: Er soll alles mit ansehen und anhören. Recte *Blumlachius in Comment. über die Peinliche Hals-Gerichts-Ordnung pag. m. 300.*: Es ist keinesweges genug, wann der Richter zwar zu dem Entleibten kömmt, bey der Eröff-
nung

orum
orum
qua
Me
is in
e suf
atem
plissi
nspe
ecre
ubet,
ant, à
citur.
vul
rimi
uris
orem
ella
inali
citra
ctat,
He
rror
ere,
bsti
Me
unt,
cta?
vul
ecce
nem
fit,
cri
nen
von

nung und Besichtigung aber nicht gegenwärtig verbleibet, sondern etwa aus Langweil, oder aber aus Scheu des Geschmacks, oder üblen Geruchs auf die Seiten sich begiebet, und gleichwol die Wund-Ärzte mit der Besichtigung verfahren läßt, und selbe hernach über den Befund vernimmt; dann es muß der Richter die Wunden, Maal und Zeichen, die er selbst mit den Schöpffen und den Wund-Ärzten an dem Entleibten befindet, fleißig verzeichnen lassen, daher nicht genug ist, die Wunden zu verzeichnen, welche die Wund-Ärzte allein gesehen und befunden, dann sonst in der Heilichen Hals-Gerichts-Ordnung vergebens geordnet wäre, daß die Besichtigung durch den Richter samt zween Schöpffen verrichtet werden solle; zudem könnten dergestalt durch die Wund-Ärzte etwa aus Verdruß, Unfleiß und ungenugsamer Aufmerksamkeit, oder auch aus Affecten leichtlich etwas verhalten oder angezeigt werden, welches doch in der Wahrheit nicht also beschaffen wäre, wodurch dann ein Unschuldiger ums Leben kommen, oder ein Schuldiger der verwirkelten Straff entgehen könnte. Rationem autopliæ desideratæ reddit *Carpz. in Prax. Crim. P. I. Quest. 26. n. 52.* Præstaret insuper, ut Judex non omnino hospes foret in scientia Anatomica, ac quidem in Academiis illam pro modulo cujusvis addiscere occasiones se offerunt, sed ut plurimum spernuntur. Quandoquidem ergo ratione Judicis dispôsuit *Constitutio Criminalis Carolina*, qui inspectionem vulneris demortuorum adornandam habet, disposuit etiam ratione horum, qui inspectionem illam absolvere jubentur, & licet nominatim Chirurgorum mentionem fecerit, der Wund-Ärzte, hodierna tamen Praxis & communis sententia probant, Medicos non inde esse excludendos, sed, ut directores Chirurgorum secantium, tanquam peritiores, in subsidium & consilium adhibendos, imo, ut testes peritos, qui sententiam de vulneris qualitate ferant, æstimandos, vid. ex parte *Juris-Consultorum. Gail. Lib. 2. Observ. III. §. 1. §. 7.* *Dambouder Præf. Crimin. cap. 77. n. 21.* *Guazzin. in Defens. Reor. Def. 4. cap. 12. n. 1.*; ex parte *Medicorum, Bohm.*

BOHN. *de Officio Medici, Part. 2. cap. 2.* WELCHIUS, *de Relat. Medic.*
Lib. 4. AMMAN. Prax. vulner. lethal. in presat. Nec tamen raro obti-
 net, ut sub imperitia vel absentia Chirurgorum Medicus suarum
 partium esse videat, cultri ope in vulneris qualitatem inquir-
 rere, ubi præstat, illum manus cruentas habere, quam consci-
 entiam. Versatus itaque sit Medicus, qui inspectionibus
 jungitur, in studio secandi cadavera, & quamvis in Academiis,
 ac AMMAN. *l. c.* affirmat, præstet, Anatomix Professori hoc mu-
 nus committere, nec tamen illi privative competere conclu-
 dendum est, quin & alii Medici, præsertim ubi Academia non
 sunt, imprimis Physici, promotique Doctores, vel Licentiati ad-
 hiberi possint, modo de horum peritia anatomix constet. Ve-
 xatissima est quaestio, an Medicus cum Chirurgo vel Chirur-
 gis, speciali semper juramento, sive ante inspectionem, sive
 inspectione peracta adstringendi? ad quam ansam dederunt
 verba Constitutionis criminalis: *Wund-Arzt, die zuvor beey-*
diget werden sollen. Abeunt *Juris-Consulti* in diversas partes,
 non minus *Medici* habent, quæ excipiant; ut difficile sit, si au-
 toritati deferendum, firmiter decernere. AMMANNUS *l. c.* tale
 desiderium, si a Causarum Patronis exigatur, vocat *Machina-*
tiones insulas, & refert Facultatem Medicam Lipsiensem nega-
 tivam in contradictorio obtinuisse. Argumentis pro & contra
 probe ponderatis, ego concluderem, à juramento liberos esse
 hos Medicos & Chirurgos 1) qui in officio publico constituti,
 sub receptione fidem dederunt, se fideliter, & ad conscien-
 tiam omnia expedire velle, quæ a se ex officii ratione, quod
 adeunt, desiderabuntur, vid. MASCARD. *de probat. Vol. 2. concl.*
1038. n. 36. STRYK. *de Jur. sens. Dissert. 1. cap. 2. n. 30.* CARPZ.
Prax. Crim. P. 1. quest. 26. num. 40. 41. GRUBE *de Process. For.*
Prutonic. cap. 17. num. 302. Quales sunt v. g. Physici, Professo-
 res Medicinæ, Archiatri, *Rahts-Balbierer*, *Regiments-Feld-*
scherer &c. Licet in tali juramento speciatim de fide sub relatio-
 nibus vulneratorum nihil contineatur: 2) qui tantum de cre-
 dulitate jurare jubentur, STRYK. *d. l. n. 29.* MYNSING. *Cent. 6.*
Obs. 34.

B

Obs. 34. num. II. seqq. GAIL. Lib. 2. Obs. III. n. 13. Quia horum sententia non statur, sed itur ad peritiores, & secundum praxin hodiernam ad Facultates, ut nullius ponderis sit tale juramentum, quod tamen famam Medici Inspectoris prægravat: 3) Si à Judice desideratur judicium de qualitate vulneris, nam hic suspicio subornationis cessat: 4) si de peritia & conscientia Medici referentis, penes judicem nullum est dubium. E contra a Juramento non esse dispensandos censeo hos, qui 1) non legitime promoti, etiam si se studio medico dederint, & aliquos progressus in illo fecerint, quales v. g. Studiosi, Candidati Medicinæ, Famuli Chirurgorum, Gesellen, Compagnie-Geldscheerer, Bader u. 2) qui citra generale præstitum juramentum, de veritate decernere jubentur: 3) qui a vulnerante sunt ad inspectionem vocati, ob metum subornationis: 4) quorum imperitia in omnium ore, vel fides valde dubia: 5) quando plane singulares & specialissimæ circumstantiæ volunt, ut juramentum accedat. Tale quid accidit Gustrovii in causa homicidii, ex læsione venæ jugularis internæ, quod Medicus Aulicus jurare jussus fuerit, non obstantibus gravissimis rationibus in Libello exhibitis, dum excepit: *se juramentum non modo Doctor ali, ad præstandam fidem in negotiis sibi ut Doctori Medicina expediendis, præstitisse, sed ut Medicum Principis aenuo stipulata manu, in vim juramenti, fidelitatem in omnibus rebus officii promississe, ad hunc actum a Principe esse ablegatum, jam toties inspectionibus præfuisse, citra quod unquam juramentum speciale desideratum fuerit. &c.* Quia enim 1) Inquisitus erat presbyter religionis Romanæ, & animi valde turbidi, hinc indefinenter urgebat relationem vulneris, ex odio in religionem: 2) Princeps b. m. tenerrimæ conscientia, ne videatur religioni aliquid dare: 3) Facultatis Medicæ Rostochiensis responsum pro inquisito faciebat: 4) Princeps Judicio Cancellariæ demandaverat, ut exactissime processum hunc criminalem examinaret, & serio injungeret Medico, qui inspectioni præfuerat, ut juraret, sie würden Mittel wissen, dem Medico, der sich hierin wezerte,

gerete, den Eyd abzunchmen, ex quo sequens Juramentum fuit
 praestitum: Ich schwere, daß ich glaube, und dafür halte, daß
 dasjenige, was in der von mir unterschriebenen Relation enthalten,
 in allen seinen Punkten und Clauseln wahr sey, so wahr mir GOTT
 helffe. vid. AMMAN. *prax. vulner. leth.* De Notario sive actuario
 nullum dubium est, quod unus sufficiat, idemque juramento
 sub officii initio ligatus. Sed anne obstetricibus etiam locus
 sub inspectione vulneratorum dandus? Affirmaverim si
 1) vulnerata generis foemini, 2) circa uterum & genitalia
 laesa, 3) gravida vel partum modo enixa, 4) Medicus inspec-
 tor Juvenis, nondum maritatus. Pertinet quippe obstetrix
 perita ac provida ad artifices, quibus in sua arte credendum,
L. 1. pr. ff. de ventr. inspiciend. conf. GAIL. *L. 2. Obs. III. num. 8.*
 MASCARD. *de probat. Vol. 2. Conclus. 1038. n. 1.* De Pharmaco-
 pais non dubito asserere, quod ad testimonia de inspectione
 sint inhabiles, quia nec Anatomiam, nec terminos medicos
 huc spectantes callent, quodsi tamen ex suspitione de veneno
 assumpto quis obierit, potest in socium eligi, quia de Medica-
 mentis & venenis judicare, ad ipsum quoque pertinet. De
 circumspeditione in Inspectione quoad vulnus vel vulnera ad-
 hibenda Judex se reponit in Medicos, & horum peritiam; nec
 enim facile hodie, ac quidem olim factum fuisse me audivisse
 memini, Chirurgus caput ferra ad ligna findenda destinata,
 mit einer Holesäge, vel pectus securi refecabit, mit einem Beile
 aufbauen. De Tempore Inspectionis constitutio Criminalis
 disponit, quod debeat esse ante corporis sepulturam, in quo
 video plerosque Juris-Consultorum consentientes, adeo ut ca-
 daver sepultum, si inspectio neglecta fuerit, jubeant effodi-
 endum. CARPZ. *qu. 26. n. 23.* GUAZZIN *Tract. de Defens. Inquis.*
Defin. 4. c. 2. n. 9. SCHOEPPFER *in Disp. de haemorrhag. vulnerat.*
c. 2. n. 27. CLASEN *ad Art. 149. C. C. C.* Non autem sepultura
 terminum inspectioni ponit, sed imprimis *putredo*, qua pra-
 terea facilius obrepit in vulneribus sclopetorum, item in laesio-
 nibus viscerum abdominis, tempore aestatis, ex quo Medici &
 Chirurgi

Chirurgi ad Inspectionem vocati legitimam excusationem habent, ut ne quidem cogi ad inspectionem possint, quia 1) nemini officium suum debet esse damnosum, ex factore autem cadaveroso, in morbi periculum se conjicerent: 2) quia teste experientia sectio talis est inutilis, nam de qualitate vulneris ob corruptionem nulla fida relatio expectanda, vid. Responsum Facultatis Medicæ Lipsiens. apud VALENTINI in *Pandectis Medico Legal. P. 2. Sect. 1. p. 33.* Finem Inspectionis, judicium esse de qualitate vulneris, omnes Jcti consentiunt, ut CLASEN in not. ad l. c. addat: *Assertio de vulneris lethalitate præcipuum est, quod à Medicis Judex desiderat.* Quodsi vero Medicus una cum Chirurgis suspendant judicium de lethalitate, præsertim in casibus dubiis, vel ex aliis rationibus gravioribus, hoc potius committant peritioribus, prout tales relationes passim leguntur in AMMAN. *Prax. vulner. lethal.* aliisque Libris Medicinam Borensē tradentibus. An teneantur, & inviti cogi possint, judicium addere, inquisitionem meretur? Pro affirmativa quidem faciunt: 1) quod hujus ergo Inspectio instituta, quo Judex de lethalitate vulneris sit certus, de qua ipse judicare nequit, cum hæc ad forum ipsius haud spectent, 2) præsentis, qui propriis oculis omnia contemplati, & manibus suis omnia rimati sunt, certius judicium ferre valent, 3) quod in Praxi hoc ita fiat, vid. *Disput. de Vulnerib. Dn. REDEKER* hic Anno 1667. *habita th. 16.* ibi: *Medicus & Chirurgus sententiam, num vulnus sit lethale, periculosum, aut leve, dicunt, illorumque judicium exquirendum, & explicandum est, adeoque Chirurgo Medicus, & Medico Chirurgus adjungitur debet, ut sanabile an insanabile vulnus sit, statuatur, conf. CARPZ. Pr. Crim. qu. 26. n. 43.* ibi: *indicare debent;* CLASEN ad C. C. C. Art. 149. pag. 491. num. 5. ibi: *debent Medici & Chirurgi suum Judicium interponere;* sed negativam, salvo aliorum judicio, juxta Libertatem sentiendi Academicam, præferendam esse censeo, 1) quia Constitutio Carolina non desiderat judicium de Inspectoribus, sed accuratam saltem consignationem omnium, quæ ratione vulneris in oculos venerunt, nam tenor allegati supr.

Art.

Art. 149. eo tendit: Damit des Falles, id est, homicidii ergo, nach der Beerdigung des Erkänntnisses und der Ermäßigung halber kein Mangel sey, soll (vor der Beerdigung) alles mit Fleiß gemercket, und beschrieben werden, vel ex paraphrasi MATTHIÆ STEPHANI: in cadavere omnia vulnera, verbera, ietus &c. accurate confignari debent, quo scilicet exinde constare possit, utrum vulneratus ex vulnere perierit. 2) nemo tenetur quid sentiat, aliorum examini rigoroso, aliquando etiam duriori, invitus subicere, quod in casibus dubiis facile contingit, si Medici & Chirurgi Judicium adjecerint, 3) hoc ipsum credulitatem tantum infert, & eundem potius ad Facultates Medicas, conf. PHILIPPI in *Dissert. de vulnerat. lethal. cap. 3. §. 10.* & præjudicium apud CARPZ. *Pr. Crim. Quest. 26. n. 48.* cumque Juris-Consulti ejusmodi circumspectam modestiam laudent, tantum abest, ut ideo culpari, multo minus ut convitiis ideo excipi debeant Medici, vid. CODRONCHIUS *Method. testificand. c. 3.* conf. FORTUNAT. FIDELIS, *de relat. medicor.* Nec obstant rationes pro affirmativa, quia quoad 1) manet finis inspectionis absque Judicio Medici inspicientis, & Judex a Facultatibus Medicis judicium de lethalitate petere potest: 2) accurata consignatio omnium circumstantiarum informat sat satis Judicem absentem: 3) non quæritur, quid fiat, & a volentibus fieri possit, sed ad quid teneantur Medici inspicientes vulnus: & quidem ad hoc, quod ad officium susceptum haud spectat, invitus quis cogi haud potest, arg. *L. 7. ibi: Si vero quis monitus C. de postuland. Jung. SCHOEPEEER. S. J. Pr. ad tit. de postul. n. 14.*

DEFINITIO II.

Vulnus, est quævis externa læsio corporis violenta, sive in habitu corporis substiterit, sive ad interiora corporis penetraverit, sive solutionem partium ad vitam & integritatem corporis

B. 3

ris

ris facientium sensibilibiter afferat, sive illam non sensibilibiter afferat.

Explicatio.

Non modo Latinae Linguae interpretes in acceptione vocis *vulneris* variant, quando modo pro *ictu*, modo pro *instrumento*, quo ictus infligitur, capiunt, ac *Virgilius Lib. 2. Aeneid.*:

Illum ardens infesto vulnere Pyrrhus,
insequitur,

conf. Cel. REDEKER in *Disp. de vulner. th. 2. sed & Medicorum Scholas*, si consulimus, haec inter se discrepant. Sunt qui vulnus vocant *solutam unitatem in parte molli a re secante casum factam*. da man gehauen worden, & contra distinguunt *soluta unitati in parte molli a re acuta punctum facta*, wann man gestochen worden, vid. CHRISTOPH. HELLWIG. *Dissert. de Vulner. cap. 1. §. 2.* Alii definiunt vulnus per *solutam unitatem in parte molli a re secante & acuta, sive casum sive punctum factam*, mit einem Degen oder Messer, es sey gehauen oder gestochen, blessirt werden; Nonnulli pro vulnere *omnem solutam unitatem capiunt in parte molli, vel discissione vel collisione, adeoque acuto vel retuso telo factam*, quo collimant verba recentissimi operationum Chirurgicarum scriptoris D. HEISTERI in *Chirurg. Lib. 1. cap. 1.* Die Wunde, inquit, ist eine Zertheilung der weichen Theile des Leibes, von einem harten und scharffen oder auch stumpffen Instrument durch äusserliche Gewalt zuwege gebracht. In praesenti Disputatione placuit juxta acceptionem vocis *vulnerate cause*, in *L. ult. C. in quib. caus. in integr. restitut. necessar. non est*, vocem *vulneris* in sensu latissimo accipere, ut *quamvis corporis lesionem violentam significet, etiamsi solutio continui non semper conjuncta sit.* Observo etiam inter Medicos dari, qui ita sentiunt: Nam celeberrimus BOHNIUS Libro, quem de *inspectione laesorum* conscripsit, titulum assignavit, *renunciationis vulnerum lethaliurn*, qui Liber Lipsiae Anno 1689, prodit, in quo

non

non modo varios casus lationum refert, in quibus nulla unitas partium ad sensum laesa reperta fuit, sed statim ab initio, pag. 24. scribit: *preliminariter monendum, vulneris nomine non illam tantum continuitatis partium mollium, casum, punctum, similiter modo factam solutionem hic venire, sed quamvis ab ictu externo & violente partium solidarum mollium pariter ac duriorum lationem illud designare, sive hoc sui sensibile vestigium pone se relinquat, sive secus. Adeoque sub censura hac praeter vulnera proprie dicta stant fracturae v. g. Calvariae Luxationes vertebrarum spinae, contusiones hincque orta rupturae, compressiones v. g. cerebri, ac quavis percussiones, actiones vitales aut vocales turbantes, vel intercipientes, & mox subnectit, percussiones vocabulum ad exemplum quorundam Jurisperitorum substitui posse. Ex latiori etiam hac significatione iudico titulum Chirurgorum apud Germanos derivandam esse, quando vocantur, *Wund-Aerzte*, non quod modo plagas carniū curen, daß nur Wunden von ihnen geheilet würden, sed & alias lationes corporum humanorum: item quando relationes de plagis inflictis, vocantur *Wund-Zettel*, agri vero *Verwundetete*. Sed de hoc majus dubium moveri posset, an *vulneris* nomen mereatur *plaga*, ubi nullum vel levissimum vestigium externae adest lationis? an de tali relatio possit desiderari? Quod ipsum videtur negandum, nam haec propterea fit, ut personae ad illam delegata indicent, quae respectu ad Defunctum in sensu, imprimis autem in oculos incurrunt, non vero ut conjecturis relationes nitantur, quae multam incertitudinis suspicionem secum ferunt, vid. *CARPZ. Prax. Crim. P. I. qu. 26. n. 19. 20. seqq.* *GAIL. Lib. 2. Obs. III. n. 10.* Foret alias inter vulnera referendum, *wann einer, ut Germani ajunt, von Ansehen seines Feindes, von Schrecken, von Angst gestorben*, quia sub his casibus funestis nulla exterior latio apparet. Nihilominus referre convenit Inspectoribus de his, quae circumstantiae, ictum vel comitantes, vel immediate insequentes, rationi suggerunt pro lationis gravitate ponderanda, etiam si nec solutio contumui, nec sanguinis quaedam notabilis profusio in conspectum veniat.*

a sen-

vocis
pro is-
Lib. 2.

edico-
Sunt
e casu
unitati
orden,
Alii
ante &
esser,
o vul-
one vel
bare
TERI
eilung
rassen
wege
onem
ut. ne-
e, ut
ontimi
ui ita
inspe-
s vul-
quo
non

veniat. Hinc est, quod compressionem stomachi pugno factam, item contusionem laterum intulisse mortem, Medicorum observationes testentur, & refert BOHNIUS c. 1. se a Prætoris urbis requisitum ad cadaver virile hominis, qui à jactu lateris dimidii lapide aliquot librarum facto, subito concidens exspiraverit, in quo nihil integumentorum, nihil viscerum vasorumve læsum laceratumque offenderit, nisi quod sub loco jactus aliquid contusionis & fugillationis, ambitu suo vix dimidium Imperialem æquantis, secum viderint adstantes. Sic virus ab armis venenatis vulnere communicatum, a sensibus non observatur, bene vero ex notitia de infectione armorum colligitur; substantiæ cerebri concussio, quam Medici in relationibus suis sub læsionibus capitis frequenter allegant, nec ab acutissimo conspici valet, sed juxta verba sæpius laudati BOHNI, *ex symptomatibus nihilominus gravioribus, morteque præcipiti texturam cerebri tenerrimam hujusque canaliculorum mollissimorum atque exitium fasciculos enormiter contractos, complicatos, laceratos aut quæcumque ratione a statu & habitudine naturali dejectos, Medici augurantur.* Nec obstat, quod tamen conjecturis hic locus, quæ in antecedentibus rejectæ, quia magna differentia inter ipsas conjecturas, dum aliæ plebejæ, aliæ doctæ: de illis incertitudo allegata valet, non item de his, utpote quæ firma ratione constant, quia consequens ex causis & affectibus dextre cognitæ eruitur. Quæ autem de morte per animi pathemata illata dicta sunt, huc non quadrant.

DEFINITIO III.

Vulnus lethale est, ex quo vulnerati communiter moriuntur, etiamsi medicatio ordinaria, i. e. in talibus vulneratis adhiberi solita, & regimen debitum accesserit.

DEFI-

DEFINITIO IV.

Vulnus per accidens lethale est, ex quo vulnerati communiter non moriuntur, modo medicatio ordinaria & regimen debitum accefferint.

Explicatio.

Tempus & chartam perderem, si colligere vellem diversas explicationes, tam Medicas, quam Juridicas, de lethali- tate vulnere passim obvias, quia omnes sub tali dis- sensu tacite saltem in hoc consentiunt, nondum definitionem quandam de lethali- tate vulnere esse prolatam, quæ in foro ad pœnam ordinariam vel extraordinariam dicitandam suffi- ciat. Veteres tam Jcti, quam Medici, ut quandam Cynosuram haberent, attenderunt ad *numerum dierum*, intra quos vulnera- tus perierit. Quod ad Jctos attinet, hi ex longo intervallo, vulneratum non præsumebant decessisse ex vulnere, bene vero ex brevitate temporis. *MENOCH. A. J. Q. Lib. 2. cent. 3. cas. 275. n. 2.* Dies tales vocabant *decretorios, die Gefahr- Tage, Urtheil- fällige Tage, CLASEN ad Art. 147. C. C. C. it. Kranckheit- Wechsels- Tage*, vid. *DENTZLER. voc. Criticus*, quos alii determinabant per *biduum, vel triduum, CARPZ. Pr. Crim. Qu. 26. n. 9. MENOCH. d. cas. 275. n. 4. alii quatrimum, alii quinque, FARINAC. Prax. Crim. Qu. 127. n. 37. alii octo, SOCIN. in Consil. 198. alii quadraginta dies, COEPOLLA Conf. 28. n. 17. alii in integrum triennium extenderunt, FARINAC. d. qu. 127. n. 44.*, conf. Illustris Dn. Cancellarii de *KLEIN Dissert. de diebus criticis*, hic Anno 1687. habita, & Cele- berrimi hujus Almæ quondam Professoris, *D. Henrici Rudolph. REDEKER Dissert. de vulner. Anno 1667. habita, th. 21.* Medici autem equipararunt vulnera magna, acutis morbis, hisigen- tibus, qui fere semper febrem conjunctam habent, hinc

concluserunt, illa æque ac hos certis diebus judicari, ac appellarunt dies *criticos*. Exspectarunt vero diem decimum quintum, utpote qui communis terminus acutorum morborum, *Roder. à CASTRO Medic. Polit. Lib. 4. cap. II. pag. 257.* Verum enim vero hanc dierum observantiam Lites de lethali-
 haud componere vel potuisse, vel hodie posse, praxis hodierna edocet, quia ad mentem hodiernorum Jurisperitorum doctrina dierum decretorum habetur pro incerta, spinosa, & inutili. Rationes vide apud laudatum Dn. de *KLEIN d. Diss. cap. 2. jung. ZACHIAS in Quest. Medic. Legal. Lib. 5. tit. 2. qu. 5. n. 2. & 6. B. SCHOEPPFER in Diss. de hemorrhag. vulnerat. pag. 46.* Ex Medicorum vero consensu *BOHNIUS l. c. pag. 143.* exclamat: *Ex temporis à vulnere illato diuturnitate negative haud deponendum, i. e. vix sequitur, perit demum post nonum, vigesimum, aut trigesimum diem, aut totidem septimanas vulneratus, ergo non vi vulneris occubuit, seu vulnus hoc per accidens tantum tale quid præstitit, quatenus intercedere ejusmodi nonnunquam valent, & solent circumstantiæ dilatrices, quæ mortem certam & inevitabilem dubiam reddunt.* Unanimi ergo consensu hodie lethali-
 tatis judicium ex dierum numero spernitur, ac ridetur: a Medicis vero desideratur, ut de lethali-
 tate vulnerum unanimiter & constanter decernant. *MENOCH. d. cas. 275. n. 3. SCHOEPP. d. l. sed qui unanimum Medicorum consensum unquam obtinebit Judex, quamdiu inter se de terminis lethali-
 tatem definientibus certant? Habent quippe volumina Medica, alios dispescere vulnera lethalia, in lethalia per se, ut plurimum lethalia, periculosa, & lethalia per accidens; alios vulnera ut plurimum lethalia etiam referre ad vere & per se lethalia: periculosa vero ab illis distinguere; alios distinguere inter lethali-
 tatem, quæ fit ratione partis vulnerate, & eam, quæ accidit ratione personæ, atque non tam hanc quam illam vulnus per se lethale reddere statuunt; alios nulla vulnera habere per se lethalia: GALEN. in aphor. Hippocr. Comm. 5. aphor. 2. & 3. Gotsfried WELSCH in Judic. vulner. lethal. cap. 1. 2. Fortu-
 nau. EIDEL. de reclat. Medicor. Lib. 4. c. 1. VALENTIN. in ff. Medic. Legal.*

Legal. P. 2. Sect. 2. Hieron. LUDOLFF in Dissert. de Lethal. vulner.
 Quomodo jam in negotio tanti momenti, ac pœna homicidii
 est, sed quoque tantarum Litem est procedendum? Placet
 Medici cateroquin non ignobilis sententia, qui ad imitatio-
 nem Jctorum, qui verecundam hujus cogitationem appel-
 lant, qui Lites execratur, L. 4. §. 1. circa fin. ff. de alienat. Ju-
 dic. mutand. caus. fact. abbreviari contentiones illas censet, &
 iniquis ac minus conscientiosis homicidarum defensoribus liti-
 gandi ansam subtrahi posse, si æque Jurisperiti ac Medici sub-
 sistant in simplici hac distinctione vulnerum, ut alia sint per
 se lethalia, alia vero per accidens. Debeo huic, quas attuli, De-
 finitiones, & tales reperio, quæ mihi quidem, spero & aliis,
 sufficiunt non solum ad Lites omnes de lethalitate componen-
 das, sed quoque ad Judicia de vulnerum qualitate, ad in-
 formandum Judicem conscientiosum, ferenda. Eo magis ad-
 duco illas, quod volvendo revolvendoque volumina scripto-
 rum, praxin vulnerum tradentium, reperio hunc scopu-
 lum esse ubivis fatalem, quod à particulari fiat argu-
 mentatio ad universale, & modo unus vel alter e vulnere
 alias pro lethali habito, & ex quo vulnerati frequentissime
 occumbunt, evaserit, hoc habeatur pro vulnere per se non
 lethali, sed aut ut plurimum lethali, aut periculoso; è contra,
 si quando ex læsione leviori aliquis confestim perierit, etiamsi
 illa ad vulnera per accidens lethalia eousque sit relata, col-
 locetur inter vulnera ut plurimum, si non per se lethalia;
 Non sane in numerum morborum ordinariorum à Medicis
 reponuntur specialissimæ ægritudines, harumque fata ha-
 bentur pro regula, ad quam de morbis reliquis ad idem ge-
 nus referendis sit procedendum, & quamvis observationes Me-
 dicæ habeant, *Hydropicum* ex largo ac continuato hausto spiri-
 tus vini camphora imprægnati convaluisse, & *Emplastri Mer-*
curialis appositionem *salivationem* Sempronio intulisse, imo
 constat *angina* laborantem Papam per risum inopinatum a
 morbo liberatum; manet tamen *hydrops* inter morbos incu-
 rabiles, & *salivatio* per illum modum, rarissime obtinet: tum
 C 2
 quoque

quoque risus vix ulli *Anginoso* pro remedio commendatur. Ita quoad Judicium de lethalitate vulnorum censeo esse incedendum. Manent vulnera cordis inter vulnera lethalia, etiam si medici casus testentur, quod taliter perfossi satis diu superstites permanerint; è contra ictus alaparum ad classem vulnorum per accidens lethaliu suo jure pertinent, quamvis non desint Historiæ ex ictu alapæ occumbentium, confer *CARPZ. Pr. Crim. P. 1. Qu. 3. n. 42. MENOCH. de presumption. Libr. 5. Presunt. 4. n. 10.* Foret ceteroquin & resectio unguium ad vulnera lethalia referenda, nam uno plures ex illa mortem obierunt. Siquidem ergo una hirundo non ver facit, ex uno vel altero exemplo tota regula non est pessundanda. Relinquo autem hæc ulterius ponderanda Medicis, ad quos hoc negotium maxime pertinere lubenter consentio, & quibus hæc gloria manet, ut ex ipsorum judicio de lethalitate, pro ratione circumstantiarum, Judex sententiam ferat. Quæ in *Definit. 3. & 4.* ratione medicationis ordinariæ monita sunt, huc vergunt, ut velim in Judicio de lethalitate simul attendant, quibus hoc negotium referendi committitur, an sub cura vulnerati sint pharmaca adhibita, & a Chirurgo in usum vocata, quæ chorus Medicorum & Chirurgorum adhibenda & applicanda esse, usu edoctus, tradit & jubet, quæque in Libris Chirurgorum undique legi possunt. Non vero, an speciatissime adhibita sit hæc vel illa methodus, quam v. g. *Gallus*, vel *Indus*, vel *Hispanus*, se in graviter vulneratis callere gloriatur, sed sibi servat. Constat hodie longe promptius hæmorrhagias vulneratorum posse compesci, quam olim, cum novum quoddam Instrumentum, Gallis *tournequet* dictum, jam in usu sit, ad vasa comprimenda valde aptum, vid. *HEISTER. Oper. Chirurg. P. 1. Lib. 1. cap. 2. §. 9.* Obierit hinc licet olim ex hæmorrhagia vulneratus, & pro lethali hoc vulnus sit habitum, hodie pro lethali per accidens est habendum, quia beneficio hujus instrumenti, quod in omnibus Libris Chirurgicis hodie describitur & commendatur, talis hæmorrhagia potest sisti, sicque

ficque lethum arceri. Quod si Chirurgus hoc ignoraverit vel neglexerit, imperitia ipsius, culpæ annumeranda, §. 7. *J. de L. Aquil. L. 132. de R. J.* mortis, non vero lædens, reus est, quia medicatio ordinaria non adhibita. Monent præterea Medici, præeunte Præceptore illorum communi *HIPPOCRAT. Aphor. 1. Sect. 1.* ut & æger & adstantes officium suum sub infirmitatibus faciant, quæ regula in Judicio de lethaliitate itidem adhibenda, de quibus tamen plura in subsequentiis.

DEFINITIO V.

Necessesse, vel necessarium esse, notat requisitum quoddam, respectu vel alicujus rei, vel alicujus negotii, sine quo nec talis res perfecta, nec tale negotium juste peractum dici potest.

Explicatio.

Perlubenter Criticis linquo, ut in examine vocabulorum horundem sint seduli, simulque afferant, qualis differentia sit inter *opus & necesse*. Quoad præsens negotium censeo me verba in Definit. allata satis declarasse, indicando, quod eadem in hoc sensu capiam, quo communiter accipiuntur, sive quod negotium rei, cujus respectu aliquid desideratur, sive quod ordinis ratio, ne tumultuarie omnia fiant, sive aliæ causæ impellentes aliquid pro necessitate requirant. *Necessariam* ita rem ad agros colendos ferrum vocat *CICERO*: jubetque inquirere omnia, quæ ad vitam *necesse* sint.

Homicidii Definitionem, ejusdemque Explicationem addere, supervacaneum duco, cum hæc apud omnes & singulos, tam §. 5. *J. de publ. Judic.* quam *tit. ff. ad L. Cornel. de Sicar.* Interpretes legatur reperiturque; conf. tamen infra *Axiom. 6.*

MEMBRUM II.
Præmittit Axiomata quædam
huc facientia.

A X I O M A I.

Interest Reipublicæ, ne delicta maneant impunita, L. 51. §. 2. ff. ad L. Aquil.

Explicatio.

PRæter quod notorium sit, nisi delicta punirentur, paulatim rempublicam malis hominibus repletam pessundari & funditus deleri; fuit propositionis allatæ robur ex natura conservationis Reipublicæ. Sive enim pro fundamento hujus constituamus *societatem*, subsistere hæc diu haud valet, si quando huic, illi, illi, integrum foret insultare socium, variove modo hunc lædere; sive *conservationem sui ipsius*, sub aggregatione plurium, facilius & pacatius obtinendam, perit & hæc, quando impunitè dimittitur, qui in alios pro lubitu sævit, vel ut sæviat, citra metum pænæ se abripi patitur: sive *commerciorum* rectius expediendorum *negotium*, turbarentur eadem, modo unus vel alter reliquis in exitium ut sit, permitteretur. Omnium ergo interest, unumquemvis civium suis officiis placide vacare posse, & ab insultibus temerariorum esse securum. Quos jam nec studium sui ipsius, nec communis boni amor, ab injuriis inferendis arceat, hos pænæ arceant, necesse est. *In corpore*, inquit CICERO, *si ejusmodi quid est, quod reliquo corpori noceat, iri secarique patimur, ut membrorum potius aliquod, quam totum corpus intereat: sic in Reipublica corpore, ut totum saluum sit, quicquid est pestiferum, amputetur.*

AXIO-

AXIOMA II.

Magistratus est, delicta punire.

Explicatio.

Certant inter se, qui fundamenta Juris Naturæ exponunt, an pœnis secundum hoc Jus locus sit, quandoquidem ubi omnes pares, nemo in alium aliquid statuere possit, *arg. L. 4. ff. de recept. qui arbitr. L. 13. §. 4. ff. ad Sc. Trebellian.* sed quia Jus Naturæ admittit socios, sociorum coalitio citra Leges certas subsistere nequit, quæ vim pactorum habent, & huc redeunt, ut singuli in omnium salutem laborent, qui vero ab hoc scopo declinat, societate privetur: hinc quivis, qui societatem talem adit, renunciat in tantum illi beneficio naturali, & se submittit sociorum arbitrio, quo de se statuunt, sicubi frivole aberraverit. Hodie vero omnis societas magistratui civili subiecta est; frustraneum proinde foret in quæstionibus talibus diu hære. Pertinet ergo ad hunc delicta punire, quia ad hunc pertinet curare, ut securiores vivant subditi, suisque quisque privatus negotiis, pacate invigilet. Remota Justitia, quid sunt regna? nisi magna latrocinia, *AUGUSTIN. L. 7. de civit. DEI cap. 4.*

AXIOMA III.

Magistratus est, de certitudine delicti puniendi, esse convictum.

Explicatio.

Quia Tyrannorum, non vero æqui judicis est, ante damnare, quam crimen fuerit probatum, hinc est, quod ab omni tempore probationes fuerint sub inquisitione delicti a Legibus inculcatæ. Hæ autem, quoad generaliore considerationem, sunt varii generis, quatenus modo sunt per duos.

duos testes, omni exceptione majores, L. 12. ff. de testib. L. 2. & seqq. cod. C. C. C. Art. 67. & 68. modo per juramentum, L. 1. & 2. ff. de jurejurand. modo per instrumenta, L. 11. C. qui potior. in pignor. hab. L. 31. C. de donat. L. 15. C. de fid. instrumentor. modo per propriam judicialem confessionem modo per notorietatem, c. 3. X. de testib. cogend. modo per præsumptionem, L. 23. C. ad SCtum Vellejan. L. fin. C. Arbitr. tutel. modo per comparationem Literarum, L. 10. C. de fide instrument. modo per inspectionem ocularem, L. 8. ff. fin. regund. c. 15. X. de restitua. spoliator. vid. LEISER in Disput. de oculari inspectione in Proœmio. Ast in criminalibus, perspicua, evidentes, & luce meridiana clariores esse debent, L. 25. C. de probat. L. 16. C. de pœn. add. Alciat. de præsumpt. Lib. 3. reg. 44 n. 4. Requiritur autem necessario, ut ante probetur delictum esse commissum, quam puniri quis possit, quia pœnæ sunt consequens delictorum: Neq̄ vero consequens locum habet, ubi antecedens desideratur, und gilst des Richters Ja alsdann nichts mehr, als des Inquisiti Nein; de occultis vero DEus tantum judicat.

AXIOMA IV.

Inter media certitudinem delicti probantia, prævalet ocularis inspectio.

Explicatio.

AB omni tempore oculis magis fides, habita, quam auribus, & testis oculatus prælatus est illi, qui auribus rem quandam percepit. GRUB. de Process. For. Pruten. cap. 18. n. 498. HARTMAN. tit. 15. Obs. 3. n. 4. FARINAC. Qu. 69. n. 2. seqq. Imo uni testi de visu deponenti, seu oculato, plus credendum, quam centum aliis de auditu affirmantibus, seu auritis. Disposuere ergo Leges ocularem inspectionem, ubi locum habere potest, tanquam probationem evidentissimam esse habendam. Quibus accedunt variaz Ordinationes. v. g. Ordinat.

*Ordinat. Magdeburg. c. 39. v. nicht allein/ ic. Ordinatio Saxoni Ju-
dicii Tribunalis Wismariensis P. 2. tit. 33. §. 1. v. sollen auf eines ic.
jung. Martini ad Ordinat. Saxon. Process. tit. 28. §. 1. n. 9. Vocat
hinc ocularem inspectionem, probationem omnium primam,
eamque perfectissimam, nec ullam meliorem, RUTGER. RU-
LAND. in tract. de Commissar. P. 2. Lib. 3. c. 1. n. 3. 4. 5. Funda-
mentum autem, quare sensus visus reliquis sensibus prævale-
at, docente hoc Physica, in organorum sensoriorum structura
repositum esse judico, quandoquidem visus non tam facile
fallacias admittit, ac quidem sive auditus sive gustus &c. po-
tius omnes circumstantias ad rem facientes, uno intuitu con-
templatur ac observat. Rectissime hinc Germani ajunt: Was
genschein ist, oder gilt mehr, als aller Welt Zeugniß. STRYK.
de Jure Sens. Dissert. I. MARTIN. in O. P. S. tit. 28. §. 1. n. I. RU-
LAND. d. tract. P. 2. Lib. 3. Cap. 1. n. 1.*

AXIOMA V.

Magistratus pro delicti qualitate, aut poenam
huic delicto ordinariam, aut extraordinariam habet
decernendam.

Explicatio.

Quod si tantum vel unius delicti, v.g. furti allegare velim
poenam, quam non differt hæc, quatenus modo simplex
est, vel prima vice commissum, vel reiteratum, porro
committitur vel ab impubere, vel pubertati proximo, C. C. C.
Art. 164. CARPZ. Prax. Crim. P. 2. qu. 82. n. 28. inter conju-
ges, C. C. C. Art. 165. ab hærede, C. C. C. d. Art. 165. t. 1. ff. *expi-
lat. heredit.* a profunde ebrio, insano, excubias agente, nunc
manifestum, nunc non manifestum, §. 3. *J. de furt.* modo qua-
lificatum, C. C. C. Art. 159. & 160. nunc dupli vel quadrupli,
nunc pena carceris, nunc capitalis, & quidem in ma-
sculis præcise, præsuppositis præsupponendis, laquei obtinet, per

D

Art.

Art. 162. C. C. C. feminae vero juxta Art. 159. aqua suffocantur.
 SCHOEPPF. in *Synops. tit. de furt. n. 62.* Est hinc, quod Le-
 ges toties arbitrio Judicis relinquunt poenam definiendam,
 quia, omnes circumstantias delicta stipantes praevidere, fuit ex-
 tra potestatem Legislatoris. Hic ergo dicitur poenam delicto
 propriam. Sunt delicta & poenae ex natura reatorum & cor-
 relatorum, quae inter semper est & esse debet justa proportio.
 Eadem varietas jam valet quoad delictum homicidii.

AXIOMA VI.

Homicidium, quatenus delictum est, pro varie-
 tate circumstantiarum, vel poenam ordinariam, vel
 extraordinariam post se trahit.

Explicatio.

OMnia homicidia ad delicta esse referenda, praeter ANA-
 BAPTISTAS, WEIGELIANOS, & SOCINIANOS,
 nemo facile hodie affirmaverit; illi quippe potestatem
 vindicativam, (prout vocant capitalia supplicia) quam Magi-
 stratus exercet, Judici competere negant, omnes caedes, eti-
 am a Magistratu factas, peccata in quintum praecipuum vo-
 cant, capite aliquem plectere, cum charitate Christianistam
 sancte commendata pugnare sustinent, nec uni hominum
 competere volunt, ut alterum ad imaginem DEI creatum oc-
 cidat, vid. HOLLAZ *Exam. Theolog. Part. 4. cap. 3.* ubi refu-
 tata simul talia argumenta sunt. Insinuat homicidium, ex
 vulgari loquendi modo, *Privationem vite a tali factam, cui jus vi-
 ae & necis non competit.* in Jure autem eadem hominis, contra Jus
 factam, L. 1. §. 7. ff. ad Leg. Cornel. de scar. homo ergo, qui ho-
 minem vita privat, homicida passim audit. Sed nec omnis
 homicida eandem habet sustinendam poenam. Nulla decer-
 nitur in homicidio necessario, L. 3. ff. de J. & J. C. C. C. Art.

139. § 140. nec in casuali locum habet, *L. r. C. ad Leg. Cornel. de sicar. C. C. C. Art. 146.* in culposis extraordinaria dicitur, *Art. 134.* ad eumque BEIER. *Posti. 2.* dolosum saltem, & quando evictum quod tale sit, homicidium, pœnam ordinariam admittit, ita ut possit haberi pro delicto publico, quando homo ab alio, doloso animo, sciente & volente occiditur, seu STRUV. *in Sprdent. Rom. German. Lib. 3. tit. 28. aphor. 30.*

AXIOMA VII.

In homicidii delicto non solus animus lædendī vel occidendi sufficit ad pœnam ordinariam infligendam.

Explicatio.

Animus in omnibus delictis quandam varietatem pœnæ infert, per *L. 53. ff. de furt.* non quidem quatenus in meris cogitationibus pravis versatur, vel intentiones quasdam dolosas format, quia cogitationum pœnam, de jure humano nemo patitur, *L. 18. ff. de poen.* sed accedat opus est actus quidam externus, isque delicto committendo proximus, *GAIL. de pac. publ. Lib. I. cap. 14. num. 18.* ex quo animus dolosum colligere ultro licuit. *Conatum* illum justius dixeris, qui radicibus sub terra latentibus comparandus, nondum flores, multo minus fructus protrudentibus, germinibus tamen suis se prodentibus. Hinc est, quod in numerum delictorum *imperfectorum* referatur, quibus aliqua, non tamen ordinaria pœna manet. *BÖHMER. in Introd. ad ff. Lib. 47. tit. 1. §. 3.* si crimen perduellionis exceperis, in quo conatus habetur pro delicto, quia est pessimi exempli, & in herba suffocandi facinoris crimen. vid. *BEIER. ad tit. 7. de public. judic. num. 17.* Distinguunt præterea *Ddres*, quo in re tam serua, ac est pœnam capitalem decernere, omnes attendantur circumstantiæ, animum occidendi, quando quis necem alterius studio

D 2

intendit.

intendit, quale quid obtinet in intentionibus sub *Latrocinio*, sub *assassinio*, sub *veneficio*, vocantque *directum*, ab animo non necem volente, bene vero laesionem tentante, ex qua mors insequatur, qui *indirectus* dicitur, cujus poena diversa, pro diversa committendi homicidii voluntate, vid. STRUV. *Spdent. Rom. German. For. Lib. 3. tit. 28. apbor. 30.* BOEHMER. *in Introd. ad ff. p. m. 512.* Et quamvis Jus Romanum rigorosum satis sit, hunc non modo pro homicida habendo, qui actu aliquem vita privat, verum etiam, qui voluntatem saltem occidendi habet, quæ ex aliquibus externis actibus probari potuit, v. g. *qui cum velo ambulat occidendi causa*, licet effectus non fuerit subsecutus, ita, ut teneatur Lege Cornelia, *L. 1. §. 13. & L. 3. §. 5. ad Leg. Cornel. de sicar. §. 5. J. de Publ. Judic.* ut sufficiat ad penam ordinariam, si quis animo occidendi, atque armis ad cædem patranda[m] aptis instructus fuerit: Praxis tamen hodierna limitare novit & emollire rigorem illum, ne summum Jus transeat in summam injuriam, requiritur vero corpus delicti prout in aliis delictis permanentibus, ita in homicidio quoque, quo deficiente, ordinaria poena passim locum non invenit, GAIL. *de Pac. publ. Lib. 1. cap. 14. num. 18.* CARPZ. *prax. Crim. quest. 26. pag. 334. num. 2.*

AXIOMA VIII.

In homicidii delicto non solus eventus sufficit ad poenam ordinariam infligendam.

Explicatio.

EVidentia hujus axiomatis ab omni tempore commovit Legumatores, ut quamvis idem in omnibus homicidiis eventus, id est, vulneratus occumbat, probe tamen distinguendum esse monuerint, ne *dolosa* confundantur cum *culpofis, casualibus*, & ex *defensione naturali* oriundis, omnium minime eandem poenam omnibus cædibus determinent. Nec quidem

quidem solus *eventus* semper sufficit in homicidiis quoad ordinariam pœnam dictitandam, v. g. ubi plures in rixa, vel casu fortuito absque deliberato animo lethaliter aliquem vulneraverint, non vero confiterit de eo, qui primus lethale vulnus intulerit, & verus delicti autor fuerit, quatenus extraordinaria tunc tantum pœna locum habet, SCHOEPPFER. S. J. Pr. ad tit. ad Leg. Cornel. de Sicar. num. 29. BERLICH. P. 5. Concl. 11. n. 7. HARPRECHT. ad §. 5. J. de publ. judic. num. 110. PETR. MÜLLER. de homicidio a pluribus commiss. Sect. 2. §. 11. num. 17. Item si vulneratus dicto casu occubuerit a pluribus confossus, ubi nullum vulnus lethale, extraordinariam modo pœnam infligendam esse patet ex C. C. C. Art. 148. ibique CLASEN pag. 487. seq. num. 3. MÜLLER. d. Sect. 2. §. 13. num. 19. Idem tamen est *eventus*, ac si unus ex uno ictu vitam uni abstulerit, id est, vulneratus moritur.

AXIOMA IX.

In homicidii delicto ad poenam ordinariam infligendam, *animus occidendi*, vel etiam *vulnerandi*, *laedendique*, & *eventus* concurrant, necesse est.

Explicatio.

Non est ut repetam, quæ de rigore Jur. Civilis ad axioma 7. attuli, quando dolus cum conatu conjunctus pro ipso facto habetur, item quæ attuli de consuetudine & praxi hodierna, tot casibus & observationibus magis confirmata, quæ illum rigorem emollit, ita ut etiam vulnerans, licet animo deliberato feriat, haud tamen pœnam ordinariam subeundam habeat, si non occidat, sed tantum de vulnere teneatur. Valent quippe eadem in homicidio clandestino, sive *veneficio*, ut quamvis, pauciores tamen, fuerint, qui *arg. L. 1. ff. ad Leg. Pompej. de parricid.* affectum in hoc delicto ultimo supplicio afficiendum esse, contenderunt, licet intenta mors

non subsecuta, reliqui tamen communiter ordinariae pœnæ locum esse negent, nisi consummatum fuerit, & pro solo attentato habeant. Consentit *Constit. Crim. Carol. Art. 130.* secundum quam (si quando particula *vel oder* accipitur pro conjunctiva, de quo vid. CARPZ. *Pr. Crim. quest. 21. num. 42. seq.* quem sequitur CLASEN. *ad C. C. C. Art. 130. p. 415.*) supplicium rotæ tum demum obtinet, cum mors insecuta, alias pœnæ extraordinariae, v. g. fustigationi cum perpetua relegatione locus. CLASEN *ad d. Art. 130. pag. 414. vers. quamvis hodie.* CARPZ. *Pr. Crim. d. quest. 21. num. 37. seq.* LUDOVICI *ad d. Art. 130. verb. mit dem Rad, vers. mitigatur pœna.* Et Praxis quotidiana, prouti in aliis facinoribus, ita in homicidio quoque corpus delicti desiderat, deficiente vero hoc, pœnam ordinariam pariter deficere adstruit. SCHOEPFFER. in *Disp. de hæmorrhagia vulnerat. cap. 3. num. 13.* Pondus non leve huic asserto addunt verba summi Legislatoris, Numer. 35. v. 16. *Et seqq.* & hæc sunt: *Wer jemand mit einem Eisen schläget, daß er stirbet, der ist ein Todtschläger, und soll des Todes sterben; Würfft er ihn mit einem Stein, daß er davon stirbet, so ist er ein Todtschläger; Schlägt er ihn mit einem Holz, daß er stirbet, so ist er ein Todtschläger, und soll des Todes sterben.* Jung. *Exod. 21. v. 12. Levit. 24. v. 17.* utpote in quibus animus & eventus semper combinantur, quod si vero vel animus vel eventus deficient, cessat pœna ordinaria, vi illorum, quæ cit. loc. adduntur v. 22. *seqq.*

AXIOMA X.

In homicidii delicto de *animo* judicare Judicis, de *eventu* autem Medici est.

Explicatio.

Socias sibi hic ut manus jungant Apollo & Astræa negotii tam gravis ratio, ac salus Reipublicæ est, omnimodo postulat. Ast quemadmodum sub conjugio et si pacatissimo

tissimo; & sub arctissima bonorum communione manent officia quadam marito, quadam uxori sacra, quo alter apud alterum fit inoffensus, est sub connubio Juris & Hygieæ eadem concordia suis Limitibus comprehensa, suisque terminis constans, ultra quos nulli conceditur progredi. *Judicis* est, omnem operam impendere, per probationes sibi notas, & in Legibus sibi commendatas, quo homicidæ animum intelligat, an ex dolo, an ex culpa, & quali, crimen commiserit. *Medicus* vero de vulnerationis qualitate, & de delicti corpore informet *Judicem*. Mariti sic officia sint penes *Judicem*, gloria subsidii in hoc opere *Medicis* relicta. Hæreo autem, si quando omnia, quæ circa pœnam homicidii quotidie obtinent, probe pondero, an non, quod sub conjugio toto die occurrit, & sub inquisitione homicidii inversa sit fabula: *Judex* enim se reponit in depositionem *Medici* vulneratum scrutantis, ita ut ordinariam pœnam dicitur, si vulnus inflictum asseratur lethale, e contra extraordinariam, si minus lethale *CARPZ.* *Pr. Crim. qu. 16. n. 6. seqq.* citra quod aliquando ad animum revocet, quæ ratione animi occidentis sint scrutinio intimo digna. Auget hanc meam suspicionem, quando considero inquisitum omnium primo provocare ad *Medicorum* censuram, sibi visam aut favorabiliorem, aut leviori negotio impugnandam, allegando axioma Juris generale, quod peritis in sua arte credendum. Meretur ergo hæc quæstio, ut condigne solvatur, quousque scilicet valeat *Judicium medicum in homicidii pœna distitanda?* sive, an *Judex* teneatur pœnam capitalem simpliciter decernere, ad normam *Medici* vel *Chirurgi* deponentis de lethalitate? Non mihi fermo est de depositione cujuscunque, qui *Medici* titulo splendet, vel *Chirurgus* audit, ac si huic *Judex* assurgere in decernendo debeat. Quamvis enim ex numero *JCtorum*, hos allegante *BOHNIO* in *Medicin. For. specim. l. §. 13.* *PACIANUS*, *MASCARDUS*, & *CARERIUS* velint, credendum pariter esse non *Doctoratis*, modo ex communi loquendi consuetudine *Medici* appellentur, vel *Practici*

Etici existant, per consequens Chirurgi non examinati huc quoque spectent, imo Agyrtis & parabolans locus; Gravitas tamen negotii, quando de corio humano non est ludendum, sponte Judici conscientioso insinuat, peritis negotium inspectionis, & relationem de hac, esse committendum, de quorum nec fide nec eruditione, binis ad deponendum de lethalitate valde necessariis requisitis apud honoratiores, non vero apud vulgum, dubium est, deueniunt sicher trauen kan. Ex quo denuo fluit, promotos & publico testimonio conspicuos, non promotis, seniores junioribus, sive novellis, ad vulnere inspectionem frequenter abhibitos, in hoc negotio inexpertis preferendos esse. Quodsi vero Medicus, licet in Academia gradum obtinuerit, imo, licet senior, imperitiæ in deponendo semel fuerit convictus, & in scientia anatomica sub relatione vulneris turpiter se dederit, hujus renunciationi fidem in posterum non habendam esse, quivis cordatus affirmaverit, nam constat, non esse peritum revera talem, qualem negotium præfens, & vi hujus Legum Doctores merito desiderant. vid. RICCIUS in MASCARD. *Conclus.* 175. Eadem de Chirurgo valent, etiamsi sit Magister, ein Aumpts-Meister, oder Lehr-Prins. Suppono in quaestione allata, Medicum de vulneris qualitate deponentem, omnibus requisitis huc facientibus instructum, relationem ipsius oblatam veritati satis congruam, & pro Judice informando sufficientem esse, & quæro, an hujus *Judicio in sententia ferenda simpliciter standum*, ita ut pœna ordinaria locum habeat, quando plagam lethalem esse dixerit, & contra extraordinaria statuatur, quando plaga pro minus lethali ab ipso habetur? Negativa mihi videtur probabilior. Quantumvis enim pro affirmativa videatur pugnare 1.) quod omni perito in suo scibili, sive de sua arte testanti sit fides habenda, hinc & Medico de qualitate vulneris deponenti. 2.) secundum verba CODRONCHII, quæ BOHNIUS l. c. allegat, Legum Imperatoriarum Majestas, & pontificiarum auctoritas, se Medicorum judicio ultro submittat in quaestionibus percussio-

percussiones concernentibus. 3.) Praxis quotidiana in omnibus
 judiciis testatum faciat, quam Magistratum sententia in ho-
 micidio puniendo ex Medicorum præjudicio pendeat. 4.) Ju-
 dex liberetur testimonio Medici deponentis, cui se accommo-
 dat. 5.) inquisitus & accusator unanimiter in sententiam Me-
 dicorum compromittant. Probe tamen attendendum est 1.)
 Medicum sive Chirurghum deponentem (pari enim passu hic
 ambulant) non ut Judicem, sed ut testem ablegari ad cada-
 ver inspiciendum, qui de his, quæ vidit & observavit, depo-
 nat, ac Judici mandanti referat. Ita enim verba Constit. Carol.
*Art. alleg. 149. Der Wund-Arzt soll den todten Körper vor der
 Begräbniß und alle seine empfangene Wunden, Schläge, Auf-
 werff mit Fleiß besichtigen, damit der Erkäntniß solcher Ver-
 wundung halber nachhero desto minder Mangel sey.* Cui sub-
 scribit praxis quotidiana chorusque Medicorum, quando for-
 mularum depositionum passim vocantur & insigniuntur Attestata,
 testimonia, relationes vulnerum &c. ut hinc sæpe laudatus
 CODRONCHIUS Libro, quem de Medicorum relationibus
 conscripsit, titulum de methodo testificandi imposuerit, &
 DANIEL CLASEN. in *Comment. ad C. C. C. Art. 147. p. 483.*
 hæc verba apposuerit: *Præter testimonia, quæ a partibus litigantibus
 producuntur, vel ad condemnationem, vel ad defensionem, Imperator de-
 siderat & aliorum attestaciones, & quidem Chirurgorum vel etiam Medi-
 corum &c.* Jam vero testis non est, sive implicite sive explicite
 pœnam decernere, sed Judicis; fert vero Medicus in cri-
 mine homicidii illam statim, ac vulnus aut lethale aut non
 lethale dicit, si quando Judici simpliciter, & absque respec-
 tu ad animum, acquiescendum in Judicio de qualitate vul-
 neris a Medico lato. 2) Accedit Depositionem Medici, ultra
credulitatem nil quicquam inferre, adeo, ut si ipsi juramentum
 præstandum sit, hoc non sit de veritate, sed de credulitate,
CLASEN d. l. pag. 484. credere autem haud inferre potest fidem
 talem, in qua tuto se reponere possit Judex. 3) Sententia juxta
 Medici deponentis opinionem lata non transit in rem judica-
 tam,

tam, sed inquisitus post latam talem sententiam alios Medicos adhibendos esse & consulendos postulare potest, & si quando hi aliter senserint, Judex sententiam latam æque revocare potest, perinde ac sententiam ex falso testimonio vel falsis instrumentis latam, CLASEN l. c. CARPZ. Pr. Crim. qu. 26. n. 47.

4) Plures circumstantiæ concurrere possunt & solent, de quibus se Judex abhinc informare potest, sed quæ Medicum, dum inspectioni præest, latent, quarum tamen tanta vis est, ut si Medico ante innotuissent, quam de lethalitate deposuisset, longe aliam hujus respectu formasset relationem. Placet hujus fallaciæ binos addere casus: Alter obvenit aliquando, ut juvenis gladio vulneratus post aliquot dies moriens, sicque inspectioni legali subiectus, lethaliter percussus a Medico & Chirurgo judicatus fuerit, quia hi, præter levem quandam plagam in summitate ventris, observaverant plagam magnam in infima parte abdominis intestina perforasse; sub inquisitione autem apparuit, hanc non gladio adversarii, sed cultro Chirurgi imperiti fuisse illatam, qui sanguinem in cavitate abdominis hærentem, ac falso sibi persuasit, incidendo integumenta ventris evacuare voluit; alter est infantis, quem post partum clandestinum Mater sepelierat, qui e terra, jussu Magistratus, iterum erutus, repertus fuit multis plagis perfossus, ut mater pro infanticida habita, & vix non damnata fuerit, quando tandem constitit, hos, qui ad corpus delicti in agro quarendum ablegati fuerant, verru (mit einem Bratz-Spieß) locum sepulturæ indagasse, & hoc ferro corpus tenelli toties perforasse. Accedit 6) dum nimis periculosum est, unius etiam si periti Judicis arbitrio, tam arduum negotium, quod vitam & sanguinem concernit, committere, CLASEN ad Art. 150. C. C. C. p. 496. æque periculosum est in unius Medici sive Chirurgi sententia acquiescere, & pro hac in decidendo simpliciter stare. Quibus jungo, quæ pag. 22. allata sunt, quod ne quidem inter requisita relationis Medici vel Chirurgi pertineat, factæ inspectioni mentem de lethalitate subnectere. Concludendum ergo Judicem non teneri, ut nude subscribat ratione pœnæ
 judicio

Judicio Medici de lethali- tate vulneris deponentis, licet periti- sed præter lethali- tatem vulneris ad hoc ipsi respiciendum esse, an ex Actis de animo vel occidendi vel vulnerandi lædendi- que constet, adhibitaque hoc casu talia instrumenta, quæ per se ad eadem perpetranda apta? an vero satis superque ap- pareat, quod animus haud adfuerit, neque occidendi, neque vulnerandi, sed v. g. castigandi saltem, & instrumentum per accidens ad eadem perpetranda aptum. Priori casu demum decernat pœnam Legis Corneliae, posteriori extraordinariam, conf. PHILIPPI in Dissert. de vulnerat. lethal. cap. 3. §. 10. in fin. Nec obstant rationes pro affirmativa pugnantibus supra allatae. Nam quoad 1) etiam si axiomatici huic Juris, suum maneat pon- dus, quod artificis in sua arte fides habenda sit, haud tamen illud eo extendendum est, ut eundem effectum pariat, quando arti- fex de credulitate testatur, ac quando de veritate loquitur. Præterea, licet de lethali- tate vulneris ex testimonio artificis citra omne dubium, quoad veritatem quoque, constet, non tamen e- xinde sequitur, ergo necessario a iudice pœna capitalis dictanda. Alias enim, & si tantummodo ad iudicium Medici de lethali- tate vulneris respiciendum, si hoc saltem, quod homo ex vul- nere lethali mortuus, spectandum, sequeretur omnia homici- dia morte puniendi: quod tamen non nisi fatuus statuet Iudex juxta CLASEN ad C. C. C. Art. 150. p. 495. in fin. seq. 2) Manet hæc gloria Medicis, ut Principes ad sententiam ipsorum atten- dant, haud tamen eadem pertinet ad quemvis nomine Medi- cum, multo minus aliquid detrahit splendori Principum, quo- rum oculi, si quando hoc ipsis libuerit, acta integra perlustran- tes, plus vident, quam oculus Medici sub initio inquisitionis; accedit, quod LL. nullibi injungant, statuuntque, quod Iudex simpliciter in sententia Medici de lethali- tate vulneris acquie- scere debeat, sed aliæ adhuc ipsi sint ponderanda circumstan- tiæ. Quoad 3) non spectandum, quid fiat, sed quid fieri de- beat, arg. L. 12. ff. de Offic. Præs. posit. sed non concessio, hoc ita fieri. 4) Non liberatur, consopitur saltem conscientia iudicis,

qui, prout jam supra monitum, ad plures aliasque circumstan-
 tias attendendum, quam Medico. 5) Sapit præjudicium non
 satis fidum. Sed missa hac quæstione, quæ Medicum saltem
 tangit *privatum* deponentem, hujusque decisionem, quod ad
 ipsius testimonium de vulnere lethali judex non necessario in
 crimine homicidii capitis pœnam dictitare teneatur, alia for-
 mari posset quæstio, an idem obtineat in *Facultatum Medicarum*
sententiis de homicidiorum qualitate latis? Pro negativa adduci
 posset, quod 1) in his cesset ratio, quæ privatum Medicum
 prægravat, dum Facultates non ut testes haberi possunt, sed
 judicis vices explent, & ad Assessores Facultatis tanquam ad
 prudentes recurrere tam leges volunt, quam praxis quotidiana
 jubet: 2) majori item jure de his valeant, quæ ratione autori-
 tatis medicæ scientiæ in judiciis forensibus antea adducta sunt,
 quatenus his magis integrum, ex integris actis de veritate de-
 cernere, quando illic credulitas locum habet; nihilo tamen
 minus diversi respectus, quem Facultates Medicæ, & Judex
 habent, hic quoque discrepantiam quandam insinuant: i. e.
 Facultates Medicæ nude attendunt ad circumstantias, quæ qua-
 litatem vulneris quæstionis attinent; citra quod se altius demer-
 gant; Judex autem infimul considerat, quæ ratione animi, u-
 nius, vel plurium vulnera infligentium, loci, absentia, vel præ-
 sentia, remediorum &c. in actis occurrunt, ubi minima cir-
 cumstantia effectum Judicii Medici respectu lethalitatis quoad
 pœnam infligendam invertere potest. *Summatim* Judicia
 Medica in crimine homicidii informant meo quidem, salvo
 nihilominus aliter sentientium judicio, Judicem, non vero
 hunc confringant, & quod de astris dicitur, quod inclinent
 mores hominum, non necessitent, liceat quoque affirmare de
 presenti negotio: Judex trutinat, quæ scientia Medica sibi
 offert ratione vulneris inflicti; trutinat judicia de qualitate
 vulneris: sed non patiaturo se abripi, ut illis, citra quod decisio
 penes se, respectu reliquarum circumstantiarum maneat, tan-
 tummodo propter lethalitatem subscribat, quin potius pœnam
 ad

ad harum tenorem inquisito decernat. Liceat vero pro illu-
strandis modo allatis, casum allegare, de vulnere a Medica Fa-
cultate pro lethali habito, citra quod iudex superior pœnam
gladii, præeunte Facultate Medica, a Facultate Juridica, juxta
pluralitatem votorum, dissentientibus quibusdam collegii
membris, inquisito dictitatum, voluerit esse validam. *Saltu-
rius nempe quidam, A. J. uxorem, cum qua per viginti & plures annos
in matrimonio sic satis pacato vixerat, occurrentem sibi irato, quod man-
dato suo fuerat inobediens, verberat capistro, quem modo equo injicere vo-
luit, & quidem hujus moduli, quem nostrates vocant, eine Trense, nec ta-
men præter unicum ictum infligit. Illa, citra quod valde conquesta
fuerit de dolore, potius ad desideria mariti, an caput doleat? non ad-
modum dolere respondet, muniave sueta per bedium subit, vulnere ca-
pitis leviter habito. Tertio die feбри corripitur, & paulo abhinc apo-
plexia perit. Fit inspectio, ac observatur capistri alterum extremum,
die Stange, perforasse cranii tabulas, ut festucæ penetraverint in sub-
stantiam cerebri ultra longitudinem articuli digiti, ex quo tam Medicus
cum Chirurgo, quam Facultas Medica plagam judicarunt per se lethalem,
qua sententia Facultas Juridica nixa, pœna ordinaria gladii in-
quisitum afficiendum esse conclusit. Sed prouti jam monui, Iudex su-
perior pœnam extraordinariam, eandemque satis levem dicti-
tavit, motus forte eo, quod rationes dubitandi magis deprehen-
derit stringentes, quam rationes decidendi, quæ fuerunt se-
quentes:*

* * * * *

Swohl anfangs scheinen mögte, als wäre Inquisitus von
dem imputirten Uxoricidio, oder vielmehr wegen des-
selben, wenigstens a pœna ordinaria zu absolviren,
nachdemahlen
1. Die Rechte einem Ehe-Mann wohl verstaten, daß Er ob-
justas causas sein Weib modice castigiren möge,
vid. BRUNN. J. Eccl. l. 2. C. 17. §. 31.
CARPZ. Pr. Crim. qu. 2. n. 48. & 50.

E 3

Und

Und dann nicht zu leugnen, daß Inquisitus deßfalls, daß seine Frau, seinem ausdrücklichen Befehl, Saat-Korn dreschen zu lassen, weil es hohe Zeit sey, solches in die Erde zu bringen, vorfetzlich entgegen getreten, und bey ihrer durchgehends übel beschriebenen Conduite, auch schlechten Haushaltung, alles Ihr dagegen geschenehen Erinnerns ungeachtet, solches contramandiret, nicht so gar injuste geeyfert, vielmehr er wol befugt gewesen, dieselbe ihrer Widersetzlichkeit halber, Rechtes vergönneter massen zu castigiren: Folglich es allerdings das Ansehen habe, ob könnte Inquisitus, indem er ex justo dolore seiner Frauen einen Schlag über den Kopff gegeben, anders nicht, als in soweit er in modo castigandi uxorem, excediret, gestraffet werden, allermeist da bey so bewandten Umständen es scheineth, daß er so wenig animum vulnerandi, als noch weniger animum occidendi gehabt, und also der ad penam capitalem infligendam erforderliche Dolus, auf denselben nicht gebracht werden möge; folglich ob defectum doli, pœna ordinaria von selbst cessiren müsse, cum quoties dolus in delictis abfuit, toties non ordinaria, sed extraordinaria pœna in delinquente statuenda sit,

L. 10. ff. ad L. Cornel. de Sicar.

FULV. PACIAN. Conf. 92. n. 27. sequ.

BRUNN. ad L. 7. ff. ad L. Cornel. de Sicar.

wozu weiter

2. kommet, daß Dni Medici super lethaliitate vulneris, unter sich ganz uneins sind, indem zwar FCtas Medica mit dem bey der inspectione vulneris gewesenem Medico und Chirurgo, dieselbe asteriren, gleichwol aber doch zwene renommirte Medici solche negiren,

vid. Num. Act. ult. & Num. Act. 24. ibi Num. 4.

Beyl. Sub A. ad Num. Act. 53.

Solchenfalls aber Ddres gemeiniglich pro vulnerante urtheilen,

CARPZ. Pr. Cr. qu. 26. n. 28. § 47. sequ.

GUAZZIN de defens. Inquis. 4. C, 10. n. 19.

Et

Et illorum attestationsi folget, qui vulnus lethale non esse at-
ferunt,

KLOCK. *Tom. 3. Conf. 193. n. 5.*

STRUV. *Obf. Crim. 27.*

cum Judex femper adharere debeat benigniori fententiæ,

CÆPOLLA *Conf. 61. n. 33.*

MENOCH. *de A. J. Qu. L. 2. Caf. 275. n. 13.*

So ift doch

3. wohl zu merken, daß es pro actu doloso gehalten
werde, wenn ein Ehe-Mann feine Frau mit einem folchen Instru-
ment schläget, wovon er leicht vermuthen kan, und muß, daß er
damit dieselbe tödtlich verwunden mögte, folglich, da er in re il-
licita verfire, er de omni eventu gehalten fey, und pœna gla-
dii dictiret werden müffe, ob er gleich keinen animum occiden-
di directo gehabt,

per ea, quæ fufus exponit

CARPZ. *Pr. Crim. qu. 15. n. 9. feqq.*

Wann nun die Trefse, womit Inquisitus den unglücklichen
Schlag gethan, pro tali instrumento, um fo viel mehr anzuse-
hen ift, als es der Augenschein giebet, daß das daran hängende
Schwere Gebiß, wenn man einen damit mit folcher Force auf den
Kopf schläget, wol tödtlich verwunden könne, und zudem Dni
Medici die post vulnerationem gefundene Schram, pro vulnere
ut plurimum lethali achten,

vid. *Num. Actor. ult.*

So hat Inquisito pœna gladii nothwendig dictiret werden müffen,
zumal, da nicht nur pro Fcte integra eine größere Præfumption, als
pro privatis Medicis ift, sondern auch Fctas Medica in præfenti
casu beyderseits rationes ponderiret, und weitläufig respon-
diret hat. A. B. R. R. d. 18. Junii, 175.

* *

* *

His præmissis brevis esse potero in decidenda quæstione,
quando Facultates Medica inspectionem factam insufficientem esse ajunt,

an Judex penam ordinariam remittere debeat? Quod scilicet Judici integrum maneat ex reliquis circumstantiis, factum stipantibus, quo animus occidendi serius, subsequente effectu, pertinet, Legibus conformem sententiam dicere, nec a Medicorum nutu simpliciter pendere. Nam & Facultates Medicæ lethali-
tatem eandemque absolutam pronuntiant, etiam si in formula depositionis ab inspectoribus Judici oblata, multa habeant, quæ desiderant. Quod jam Juris in alios statuunt, hoc sibi quoque justum esse putabunt.

Spectant huc, quæ leguntur in celeberrimi Dn. Samueli STRYK *Programmate*, Wittembergæ A. C. 1691. publicato. Ipse, inquit, *Carolus V.* in Nemesi sua subinde ad Medicorum Judicium remisit Judices, præsertim, ubi ob effusum sanguinem humanum mortis supplicium venit irrogandum: Si enim Medicorum arbitrio mortiferum vulnus reputatum non fuerit, non morte, verum extra ordinem puniendum esse homicidam, uno ore ab illis, qui circa criminales causas occupantur Doctoribus, assertum est huc usque. Non equidem vituperanda est illa *Caroli V.* iudicibus injuncta industria, ut casu veniente exactissimam vulneris inspectionem adhiberent: Æque enim Republicæ interest, ne rapiatur ad supplicium ille, qui mortem non meruit, quam ne supplicio eximatur, cujus factum ipse Deus sanguine piandum ab initio rerum censuit. Verum enim verò postquam in festas abire Medici, & novis novorum ingeniorum experimentis veterum placita erroris accusare cœperunt, eo deventum est hodie, ut non pauci homicidarum, solis Medicorum subtilitatibus, ab optime merito liberentur supplicio. Vix enim vulnus quoddam, si unum alterumve exceperis, proferri poterit, quod absolute mortiferum esse universa Medicorum schola asserat. Quod eatenus in criminali foro probatum, ut si quidam Medicorum vulnus lethale contendat, alii vero medicinam vulneri parari potuisse, si Medicus vulnerato mox adfuisse peritus, & insolita quædam remedia, vix centesimo Chirurgorum

gorum nota, adhibuisset, intrepide adstruant, in hoc negotio dubio, standum illorum esse asserto, qui vulnus mortiferum negaverint, utpote quod hæc assertio Rei defensionem, summo favore dignam, promoveat. Verum ita non amplius divino Judicio, sed Medicorum arbitrio subjacebit, an ultimo destinandum sit supplicio Homicida, an ejus sanguini parcendum?

MEMBRUM III.

sistit Observationes.

OBSERVATIO I.

Vulnera inflata, nec ante mortem, nec morte infecuta, possunt renunciari lethalia, aut minus lethalia, nisi inspectio post mortem accesserit.

Non in malam partem interpretabuntur Medici, quod ipsorum Labores meos jam faciam, & quas magna sedulitate conscripserunt observationes, has evolvendo, & allegando, in usus meos traham. *Legum peritia*, ait BOHN. *in Medicin. Forens. Specim. 1. S. 3. Sociam & adjutricem sibi fidam, sano quasi federe, in Jure dicendo copulat Medicinam, quo ex utriusque connubio scientia prodeat Medico-Legalis, seu Medicina forensis integritati Reipublice maxime fructuosa.* Obtinet autem circa prædictiones vulnerum, quod toto die in aliis morbis ac ægritudinibus observamus, ut fallaciarum, ratione eventus, plena sint omnia, i. e. ut evadant vulnerati, quos quivis adstantium, ne Medicis quidem exceptis, pro conclamatis habuit, welche vor Kinder des Todes gehalten, vor todte Leute auf und angenommen worden, e contra succumbant, quos vix læsos esse, ex vulneris contemplatione, & symptomatum absentia, omnes dixerint. *Joan. Nicol. PECHLIN, in histor. Vulner. Thorac. pag. 5. de se refert, quod Studiosum grassatorem nocturnum periculo-*

sissime vulneratum, iudicio symptomatum plane feralium, & consideratione viarum laesarum iudicaverit, sed qui convalescerit, & de tristibus Medicorum vaticiniis triumphaverit. Eadem obvenere *Joan. Adrian.* SLEVOGTIO, qui in Programmate de quibusdam explorat. morb. impedim. narrat, accepisse Studiosum Jenensem sub dextra papilla ab angusto gladio vulnus sex pollices longum, stylum admittens, rejecisse mox per tussim sanguinem multum, spumantem floridumque, post aliquot horas respirationem factam esse difficilem, decubitumque molestum, ut sedere coactus fuerit, hinc vulnus iudicatum fuisse lethale, quod tamen paucorum dierum spatio sanatum, ut juvenis ille sanus ac vegetus perstiterit. Idem de Studio Trarbacensi affert in *Disp. de vulner. explorat. Jen. Ao. 1721. habit. p. 14.* hunc novies in capite vulneratum esse, ita ut quinque vulnera satis profunde cerebrum sulcaverint, nec ergo nisi tristem praedictionem formare iusserint; sed quae adeo omnis molestiae expertia fuerint, ut petulans, quod addit, juvenis, querelarum loco, noctes somno, dies autem faciliis & risu transegerit, sanatusque pristinum vivendi genus, curis expeditum continuaverit, conf. BOHN. *de offic. Med., pag. 23.* ubi plura hujus commatis exempla reperiuntur. Longe alia fuere fata Studiosi Medicinae, de quo SLEVOGT, *l.c.* qui a rusticis in pago lapidibus petitus fuit, & in anteriore capitis regione laesus, sed parum inde afflictus sibi & alius habitus, ut domum abire valuerit, & alienam opem oblatam repudiando, semet sibi remedia applicare posse crediderit, vixque per tres ante mortem dies decumbere coactus fuerit, obiens vero post dimidium mensem, non capitis culpa interiisse, ab adstantibus iudicatus est, sed ex gangraena cutis, ex nulla externa vel manifesta causa subito irruente, ubi tamen inspectio legalis docuit, a jactu lapidum cranium non solum depressum, & in tres fissuras divisum fuisse, sed cerebro putredinem etiam lethalem impressam. Huic observationi jungo casum, de vulnere lethali, vulnerato ultra novem septimanas superstiti, qui nuper.

nüperime in his oris contigit, & quem ex Actis mlti communicatum verbotenus inferendum esse duxi: Ein Dragoner ist den 28. Jul. 1724. an der Stirne blessirt worden, da er mit jemand Händel gehabt, doch da solches in Finstern geschehen, ohne zu wissen auf was vor eine Art, oder mit was vor einem Instrument. Der dazu gefoderte Chirurgus von der Compagnie, findet die Blessure eines Fingers lang, und observiret bey der Sondirung, daß das Cranium an selbigem Orte eine kleine Fissure bekommen, hat aber glauben müssen, weil keine Symptomata sich gesunden, welche sonst bey harten Schlägen des cranii zu außern pflegen, daß die Verwundung mit einem scharffen Instrument geschehen seyn müste, und es sich bey Heilung der Wunde mit so einer Fissur auch geben würde. Es hat auch der Blessirte seine Dienste im Exerciren, und übrigen Zusammenkünften der Compagnie, ohne einiges Klagen über den Kopff, oder dergleichen Zufällen, die einige Soupçon von vorhandener Gefahr anzeigen mügen, 3 Wochen hindurch abgewartet, während der Zeit die Wunde sich mehrentheils geschlossen. In der vierdten Woche aber hat er angefangen zu klagen über hefftige Kopff-Schmerzen, Schwindel, auch Wehstage der Augen, wie dann auch ab und an vomiret. Desfals sein Chirurgus an den Chirurgien Major bey solchen Regiment N. N. geschrieben, und gebethen, überzukommen, indessen bis zu seiner Antkunfft dienliche Medicamenta solchen Zufällen zu wehren verordnet. Da hierauff derselbe angekommen, und bey Sondirung der Blessure noch Spuren obgedachter Fissur beobachtet, also versuchet außserlich mit Fomentationibus, auch inwendig mit cephalicis zu Hülffe zu kommen: aber da die Zufälle nicht nachlassen wollen, hat er eine incision gemacht, da sich ein fragmentum ossis gezeiget, in der Gröffe des Nagels vom mittelsten Finger, und solches ziemlich los; Es ist also wahlerevherter Chirurgus N. N. auf den Entschluß gekommen, eine Trepanation hieselbst anzustellen; weilen aber solches Fragmentum des folgenden Morgens sich völlig gelöset, und heraus genommen worden, da keine Materie gefolget, so

F 2

auch

auch die Symptomata nachgelassen, hat er mit solcher Operation eingehalten, den Patienten nach einem bequemen Ort gebracht, ihn nach aller Möglichkeit mit äußerlichen und innerlichen Mitteln versorget, und allen Fleiß zur Genesung angewandt. Es haben aber die Symptomata des Erbrechens, der Kopf-Schmerzen, welche von denen Augen an bis hinten im Kopf sich erstrecket, des Schwindels, wozu noch ein heftiger Schweiß gekommen, sich wieder eingestellt, bis in der Nacht vom 22. Sept. bis auf den 23 dieses Monaths der Blessirte in einen tieffen Schlaf gefallen, und in solchen des folgenden Mittags verschieden.

Bev hierauf den 25. Sept. vorgenommenen Oeffnung, welche aus Rostock der Medicus N. N. und der Chirurgien Major N. N. verrichteten, fand man sowol das Gesicht, als auch die linckere Seite des Halses, und der Brust, von der angefangenen Putrefaction sehr aufgetrieben, und aus der Nase, wie auch dem Mund floß Bluth und Wässrigkeit hervor. Die Wunde an dem osse Frontis war anderthalb Zoll über die Nase, schier in der Mitte des Knochens, die Wunde hatte sich inwendig mit einer Haut geschlossen. Nach abgenommenen Cranio fand sich weder Materie, so sich zwischen demselben, oder der dura mater sollte aufgehalten haben, noch geronnenes Geblüt, noch sonst eine marque einer Læssion, nur daß gegen der Blessure über, die dura mater etwas aufgetrieben zu sehen war. Man incidirte also die dura mater, aber auch zwischen solcher, und der pia fand sich keine materie, daß vielmehr die Gestalt des Cerebri ganz gesund aussah, nur das abermahl an der Stelle, welche gegen der Blessure über stand, an der lincken Seite des Sinus Falciformis, etwas von demselben hervorrage, welches eine grünliche Couleur hatte. Da man hierauf diesen Ort incidirte, fand sich eine un-gemeine Menge gelbes Eiters, doch ohne Geruch, welcher bis in den Ventriculum sinistrum alles angefüllet, und bey nahe bey 6. Zeffel voll ausmachte. Die rechte Seite des Gehirns war frisch und gesund anzusehen. Quam ergo vera sunt, quæ PECH-

LINUS l. 6. pag. 10. *affert: cum fundi vulneris conditio, figura & magnitudo,*

guitudo, & maxime rupiarum venarum vel copia aut quantitas, in quo tamen maximum est momentum, explorari specillo nequeant, utique patet, quam eorum, que adhibita sunt, incerta sit atque difficilis probatio, ut ne quis putet rem esse levem de vulneribus, utut manui specilloque obviis, iudicio discernere, & paulo post: ponderanda sunt omnia & ubi ponderaveris, non protinus fidendum indicio: quando in abdito lateant, que universam predictionis materiam moderentur. Equidem cum morbi ingenium non in totum est perspectum, incerta est futurorum ratio. Huc quoque spectant verba Christoph. Job. LANG. in Chirurg. cap. 5. p. m. 214. Nunquam suaferim, inquit, ut quis in iudicando nimium sit temerarius; hoc est, certo & infallibiliter sententiam vite & necis dicat, sunt namque hodie miracula in Medicina, & versa vice, levissime primo in vitalesiones a symptomatibus horrendis, sepiusque morte ipsa, præter omnem opinionem excipiuntur. Et confirmat hoc allegando, quam, specialius in capitis vulneribus, sepe, que nec cutem quidem, vel vix penetrasse visa, post aliquot dies interemerint,

OBSERVATIO II.

Ex tempore, quo vulneratus moritur, minus fide de qualitate vulneris iudicatur.

Non hodie demum, nec saltem apud vulgum opinio regnat, quod vulneratus, quando a plaga accepta paucis temporis, vel paucorum dierum intervallo occumbit, hic obitus plagæ sit tribuendus, & contra, quando post longius temporis, vel plurium dierum, intervallum demum vitam deponit, hoc non vulnere perpeffo, sed alii cuidam causæ, sit tribuendum; sed hæc illatio ab antiquis temporibus, mentibus quoque optimorum Ictorum firmiter satis inhaesit, & in Voluminibus horundem legere est, vid. BARTOL. in tit. ff. ad Leg. Cornel. de scar. n. 3. REDEKER in Disp. de Vulnere, §. 21. Inter Recentiores numeraverim Illustr. STRYK. qui in tract. de Jur. sens. Dissert. 1, c. 3. subscribit MENOCHIO, BOEBIO, præsumptibus ex vulnere decessisse, qui mox illato vul-

nere decedat, nec hanc præsumtionem nudam esse asserit, sed quod facto conspiret, ad pœnam ordinariam sufficientem, additque FCtatem Juridicam Ffurtanam aliquoties in tali casu ordinariam pœnam dictitasse. Quod magis! celeberrimus BLUMLACHIUS, etiamsi in *not. ad Constat. Crim. Carol. articul. 147. pag. 633.* falsam hanc dixerit opinionem, ac si vulnerato morte post decimum diem superveniente, vulnerans nec pro homicida haberi, nec capitaliter puniri possit, & rationem addiderit; non tempus retinendi vitam post factam vulnerationem attendendum esse, sed inspiciendam qualitatem vulneris: attamen *pag. 636.* his accedit, qui ex hoc iudicium ferendum esse volunt, num vulneratus ex accepto vulnere sit mortuus nec ne, quam diu nempe post acceptum vulnus vixerit, ac addit præsumtionem esse contra vulnerantem, si brevi post vulnerationem mortuus fuerit. Nec desunt ex ordine Medicorum, qui pariliter concludunt, & lethalitatem ex tractu temporis a plaga illata colligunt. Ita disertis verbis *Paul. AMMAN. in Prax. vulner. lethal. pag. 69.* *Quo citius aliquis ab accepto & rite tractato vulnere moritur, eo major præsupponenda est lethalitas;* quam suam mentem in allegato Libro passim repetit. *v. g. pag. 42. lethale fuit ob citissimam mortem, quoniam intra intervallum novem horarum mortuus est: pag. 50. lethale vulnus, quia afflictus a vulnere accepto intra spatium unius diei mortuus: pag. 62. lesio est lethalis, saltem ob termini brevitatem, nam intra quatrimum post acceptas plagas, est pluribus annumeratus.* Fortun. FIDEL. I. c. pag. 567. scribit: *si lethalia signa ductius tardent jam non amplius vulnus, sed alios errores jure culpaveris.* Paulus ZACCHIAS in *Quæst. Medic. Legal. Libr. 5. tit. 2. quæst. 6. p. m. 422.* scribit: *se conclusionem Farinacii supra allatam pro verissima recipere, nec ultra septimam esse extendendam.* Quod si tamen in tam serio negotio experientiam, optimam, in his quæ fiunt vel obtinent, magistram, consulam, comunem illam sententiam multis exemplis infringi & dubiam reddi, in aprico est. Nam ut primo loco afferam observationes, quibus eliditur, brevitatem temporis, quo

quo mors a plaga inflictâ insequitur, nil facere ad lethali-
 tem plagæ inflictæ; Refert VALENTINI ex ore Doct. Maji,
 Marpurgensis primum, post Rinteliensis Academiae Professio-
 ris, corruisse aliquem a pollice ab adstante in pectus impa-
 cto, & mansisse exanimem, sub cujus inspectione repertum
 fuit Empyema a contusione disruptum fuisse, quod a longis
 temporibus illic latuerat, vid. *Pandect. Medic. Legal. P. 2. Sect. 1.*
 §. 8. Et subnectit occasione hujus, lassionem manus vetulae,
 scutica ex genitâ taurino parata, (nosirates vocant einen Bul-
 len-Besel) ex qua titubare illa temulentæ instar cœpit, ceci-
 ditque, quin & die tertio mortua est. ZITMANNUS in *Me-
 dic. Forens. Cent. 2. cas. 51.* allegat casum rustici, circa vesperam
 in via vapulantis, qui quarto abhinc die mortuus, de quo
 Acta testantur, quod non ex vulneribus acceptis, sed abhinc
 mortuus sit, quia per integram noctem in agro derelictus re-
 manserit, nec deligatus fuerit. *Ibid. pag. 1151.* refertur de
 latione vasorum cruralium, a qua intra horam vulneratus
 occubuit, quam FCTas Lipsiensis, ex rationibus ibidem subne-
 xis, non lethalem judicavit. Qualia Exempla idem Author
 passim plura memorat, ex quibus, ne dubii quidquam rema-
 neat, quam ex brevitate temporis obitus ad lethalityatem non
 nisi dubitanter fit inferendum, ex eodem Authore, ejusque *Con-
 tur. 6. cap. 51.* allego speciem facti concussionis abdominis,
 frusto carnis factam: Da ein Bürger einen andern mit einem
 stück Fleisch, so aus der Dünnung ohne Knochen, und nur ein
 lappicht stück Fleisch gewesen, über den Bauch schläget, davort
 dieser sehr zu stöhnen und zu jammern angefangen, auch den 5. Tag
 hernach verstorben; Bey der Besichtigung funden sich äußerlich
 auf der rechten Seiten 3. qver Finger Breit unter den kurzen
 Rippen ein blauer Fleck, eines Gliedes lang, und qver Fingers
 breit, ferner unterwers auf solcher Seite wieder ein dergleichen
 blauer Fleck eines 2. Groschen Stücks groß. Bey Eröffnung
 des Unterleibes ist der Leib ganz voller Wasser und Urin gewesen,
 daß Nese im Leibe zersprungen, und ganz saul befunden worden,
 unter

unter dem obersten blauen Flecken ist das intestinum Colon, wie auch das Mesenterium blau und braun gewesen, die Brust ist inwendig gleichfalls voller Wasser, und die Lunge gleichfalls angeblausen gewesen. conf. BOHN. *de offic. duplic. Med. cap. 4. pag. 588.* Tales itidem scrupuli occurrunt circa lethalitytem plagarum abhinc negandam, quod laesus satis diu vitam continuaverit, ut pronunciandum sit, talem a vulnere quidem, sed non ex vulnere occubuisse, inquisitum ergo de vulnere, non autem de morte teneri, quia observationes medico- legales dubitationem non unam hic injiciunt. Praeter illas, quas apud BOHNIUM *in remanc. Vulner. pag. 143. & seq.* quis legere potest, referam binas, hic loci, in binis Studiosis notabiles. Altera est, vulneris gladio praelongo pectori, & quidem in latere dextro punctum in die 5. Decembris 1703. infecti, ex quo demum vulneratus die 4. Jan. 1704. sicque post 4. septimanas, & 2. dies obiit; intra quod tempus laesus, imprimis intra priores binas septimanas, citra graviora symptomata in musæo obambullavit, & ad se redire visus est, ut omnes illum leviter saltem vulneratum crediderint, hectica magis, qua obreperat, tribuerint, quod mortuus fuerit. Sed reseratio pectoris, jussu Magistratus facta, docuit, vulnus statim ab initio fuisse per se lethale. Reperiebatur enim in dextro pulmonum praeracta cuspis gladii, ad longitudinem digiti minoris utrinque obtusa, cum ex impetu ictus mucro tangendo costam jamdum secesserat, & in terram ceciderat; illa vero a vasis dicti pulmonis firmiter detentata habebat, pulmonis substantia purulenta existente. Verba Documenti Inspectionis ita se habent: Es ist die Wunde 3. Finger breit unter der rechten Warzen, von einer Kleinen Weite, ohngefehr einen Nagel eines Kleinen Fingers breit, und zugeheilet befunden worden, und ist dieselbe durch das Ende des musculi pectoralis, nachdem die integumenta thoracis communia separiret worden, durchgegangen, wo der musculus pectoralis an den musculum oblique descendentem abdominis stößet, und ist diese Wunde zwischen der 5. und 6ten Rippe
von

von oben zu rechnen, dichte über die Rippen durch die musculos intercostales durchgegangen, und als man beschäftigt gewesen, das os sternum von dem diaphragmate an zu rechnen, zu separiren, und deswegen alle integumenta abdominis propria bis an den Nabel lösen müssen, hat sich auf der rechten Seite, bey der Leber eine große Menge gelblich Wasser hervorgegeben, davon 3 Löffel voll aufgehoben, das übrige in grösserer Menge weggelassen. Wie man nun das os sternum von denen costis zu separiren angefangen, ist auf beyden Seiten viel dünnes stinckendes, röthliches Wasser hervorgekommen, auch nachgehends bey removirung des ossis sterni befunden, daß derganze Thorax mit dergleichen Materie, insonderheit aber die rechte Seite angefüllet gewesen, ohngefehr allzusammen wol 2 Kannen voll. Als man weiter die Wunde recognosciret, so ist der Stich durch die sechste Rippe oberwärts, so daß die oberste Kante der Rippen noch etwas ausgerissen, durchgegangen, und ist die pleura an der verwundeten Seiten von oben bis unten aus, auch an dem Ort, meistens verfaulet, und ist der Degen durch den inferiorem Lobum pulmonis dextri durchgegangen, dessen Spitze man wegen der verdorbenen und verfaulten Lungen einen Daumen breit von dem diaphragmate bloß und schwarz stinckend gefunden, und hat das Ende vom Degen in dem noch übrigen corrumpirten Lobo pulmonis dextri, anderthalb Zoll tieff hinein gesteckt, und ist am Ende abgebrochen befunden worden. Das ganze Ende von diesem Stumpfen ist juht 2 Zoll lang, und eine dreyeckigte Klinge, und hat das abgebrochene Ende aufgehöret in der äussersten superficie interna hujus lobi, wo sie das pericardium respiciret, und ist die äusserste Spitze des Degens, ob sie gleich sowol inwendig als auswendig mit aller Behutsamkeit gesucht, dennoch nicht gefunden worden. *Altera se sistit in vulnere, reni sinistro gladio inficto, & quidem in die 31. Decembr. 1713. a quo vulneratus intra quartam septimanam scilicet die 23 Jan. 1714. mortalitati valedixit, & nihilo tamen minus, transmissio Inspectionis Documento FCTas Lipsiensis lethalityatem absolutam, rationibus adjectis, pronunciaavit. Hæ similesve exceptiones*

G

ones

ones. passim obviæ valde limitant regulam five Medicorum five Iperitorum, ac si mors tardior arguat vulneris illethali-
tatem, derogatque authoritati horum, qui aliis regulam illam
suadent, ne fallantur. Accedendum magis ex numero Jctorum
Saliceto, Borio, Farinacio, qui referente *Bohnio, l.c. p.m.148.* præsu-
mendum esse volunt, si alias constet, vulnus, quo læsus perit, ex-
titisse mortale, vulneratum ex vulnere decessisse, quancuncq;
idem, etiam ex intervallo, moriatur. Ex ordine Medicorum
AMMANNUS pariter, et si velit a brevitate termini ad lethali-
tatem concludi posse, de quo antea, negat tamen hanc con-
clusionem; *Hic tardius moritur ex vulnere illato. E. isud vulnus
non fuit lethale.*

OBSERVATIO III.

Vulnera per se lethalia non possunt abire in vul-
nera lethalia per accidens: bene vero, quæ modo per
accidens lethalia sunt, possunt evadere vulnera, ad
lethalia per se referenda.

QUæ Definitiones in præcedentibus a me allatas ponderare
& retinere voluerit, statim citra omnem hæsitacionem
subscribet huic observacioni; siquidem formale lethali-
tatis consistit in insufficientia opis Medicæ ad vulnera hujus
generis adhiberi solitæ; illethalitatis autem, quando quæ sub-
venire potuisset medela, vel spernitur, vel negligitur, vel inver-
titur, vel impeditur. Nec tamen adeo infrequenter acta te-
stantur de pœna ordinaria remississe Judicem, et si vulnus le-
thale fuerit, quando in attestatis medicis allegantur, v. g. o-
missa sub curatione, vel non tempestive fatis adhibita reme-
dia chirurgica, aut pharmaceutica; moderamen vulnerati no-
xium, adstantium malum ministerium &c. Ut hujus momenti
ergo, merito exclamet Illustr. Dn. STRYK. in Program. supra
citato: *facilius esse, homicidam a gladio, quam a furca suam liberare.*

Quot

Quot non homicidæ e. g. pœnam ordinariam evasere, ex omi-
 missa sub curatione trepanatione, sive perforatione capitis,
 quam Patroni Casuarum semper urgent in vulneribus capitis?
 etiam si a Medicis hæc operatio chirurgica habeatur remedium
 desperatum, anceps, per conjecturam saltem adhibendum:
 AMMAN. in Prax. vulner. lethal. pag. 78. & instrumento verita-
 tis, quod torturam vocamus, longe fragilius. *Perversi homi-*
cidarum defensores, loquitur BOHN. in Dissert. de Trepanat. dif-
ficultat, horumque interdum amanuenses, Medici minus religiosi, ac
imperitiores, in ejusmodi percussionibus non nisi modiolum crepant, hinc
ejus neglectum mali regiminis & erroris Chirurgi speciem afferunt, quo
vulnus in se lethale per accidens tantum mortiferum reddere, sicque pœ-
nam criminis ordinariam in arbitriam commutare, mercede cruenta
condukti, satagant. Quos itidem a pœna ordinaria non liberos fecit Chi-
rurgi negligentia in secando venam, tardior accessus, &c. cum, quando
vulnus per se lethale, si vel decies vena fuisset secta, & Chorus Chirur-
gorum statim adstitisset ab obligandum mors fuisset infecuta; & tandem:
quoties non pro salvando inquisito accusatur vulnerati malum regimen,
adstantium supina cura, aëris conditio insalubris, etiamsi hæc omnia, si
non accessissent, lethalitas vulneris mortem post se traxisset. Sunt ali-
quot anniquando in causa homicidii inquisiti Advocatus
 illum, cui pœna ordinaria jam dictata fuerat, salvare voluit, al-
 legando verba Medici, qui retulerat: Ob wol die Verwun-
 dung gestalten Sachen nach, an und vor sich selbst pro absolute &
 simpliciter lethali zu achten, und also allhier weder die desfalls
 sonst nöthige Bähungen, nach Aderlaß oder Eröffnung des Cra-
 nii etwas fruchten mögen; So hat dennoch der Chirurgus N.
 zu verantworten, daß er mit Verbindung des Beschädigten ganz
 amethodos verfahren, und nicht mahl das Bluth gestillet, son-
 dern selben noch bey die 3. Stunden verbluthen lassen re. Acta
 ergo ad FCtem Amplissimam Juridic. missa, qua Facultatem
 Medicam iterum consuluit, interrogando: Ob Defunctus,
 wenn er gebührend verbunden wäre, beym Leben hätte können er-
 halten werden? cui responsum: Daß der Defunctus, wann

er auch auf die geschicklichste Art wäre verbunden, und die besten Blutstillungen adhiberet worden, dennoch nicht mögen beym Leben erhalten werden, sondern daß die vom Medico und Chirurgo observirte und in Actis beygebrachte Læsiones absolut & simpliciter lethal seyn, und der Geschlagene an denenselben nothwendig habe sterben müssen. Graviter hinc AMMANNUS l.c. p. 42. inficitia & ruditas Medici vel Chirurgi in manifesta lethalitate non debet sublevare homicidam vel reum; & paulo post pag. 123. respondet ad allegatos in relatione excessus a causis externis, & in malo regimine consistentes; his lethalitas absoluta non infringitur. *Nam etiam celebrata Venaesectione persistat lethalitas & patiens hoc modo vulneratus, necessario moritur. Mortuus etiam fuisset ex hoc vulnere, si fuisset sobrius, item si motio corporis non facta fuisset.* Manet itaque veritati consonum, non detrahi aliquid lethalitati, quamvis circa vulneris deligationem vel vulnerati regimen desiderari varia potuerint, nec ergo Juri consentaneum esse, si judex se patiatur istiusmodi machinationibus eo abripi, ut poenam extraordinariam dictitet. Longe alia ratio est, circa vulnera per accidens lethalia, i. e. in quibus ars medica sub regimine vulnerati conveniente subvenire, & vulneratum restituere potuisset. Nam ubi utrumque cessaverit, accidit perquam frequenter, ut eundem effectum physicum post se trahant, quem vulnera lethalia, nempe ut vulneratus ex læsione occumbat. Legere hinc est in Actis judicialibus, & passim in relationibus Medicorum, hunc periisse ex nimia hæmorrhagia, quæ potuisset a Chirurgo fisti: illum ex absentia Chirurgi vel instrumentorum Chirurgicorum; istum ex negligentia Chirurgi vulnus raro deligantis; alium ex ira, aliisve symptomatis vulneratum exercentibus &c. Quæ differentia ratione pœnæ diversitatem non levem parit. Equidem ad mentem Celeb. BODIN. supersedere posset Judex omni hoc examine, an vulnus lethale per se, an per accidens? quando per accidens, an ex parte vulnerantis, vel vulnerati? &c. quia & lethales & non lethales vulnerationes, imo hæc

ex

ex quibus vulneratus divina directione evaserit, morte puni-
 enda, conf. *Ejus Disput. in presam. alleg. pag. 20.* Confistit au-
 tem asserti hujus robur & fundatum in hac præconcepta opi-
 nione, quod homicida non propterea puniendus, quod Physica
 actione vita aliquem privaverit, sed quod dolosa & illicita of-
 fensione rempublicam offenderit, publicam pacem violando,
 & in periculum mortis ponendo illum, cuius defensio & tu-
 tela Reipublicae erat commissa. Hæc tamen sententia nondum
 ab omnibus Magistratibus, licet forte à quibusdam recepta,
 vel approbata, nec facile communem assensum obtinebit, quia
 homicidam insuper & vel maxime prægravat, quod suo facto,
 dolo malo & physica tali actione Rempublicam membro quo-
 dam privaverit ad se spectante, huius privationis ergo dolosa,
 & quaecumque ad eandem referri meretur, poenam delicto
 huic statutam sustinendam habeat. Fundamento ergo non
 satis valido sublato corruant omnia necesse est, quae Celeb.
 ille Autor, illi l. c. superstruxit. Conferantur, quae in præce-
 dentibus ratione animi occidendi, quod citra effectum phy-
 sicum non sufficiat ad poenam capitalem infligendam, in
Axiom. 9. fusius sunt allata. Hoc tamen reticere non possum
 (an iterum, uti p. 53. dixi, ex carbonaria fide in Medicorum testi-
 monia?) extendi per frequenter, in gratiam homicidæ, limi-
 tationem vulnerum per accidens magis quam quidem propi-
 titio Jure fieri debebat, cum tamen vulnerantem a poena ordi-
 naria non semper hoc liberare possit, quod vulnus inflictum
 fit per accidens lethale, quando mors insecuta. De eo penes
 omnes, si Bodini asseclas (sunt vero paucissimi) exceperis,
 nullum dubium, quod culpam sive Chirugi, sive vulnerati
 eandemque claram & demonstrabilem vulnerans ferre non de-
 beat v. g. quando Chirurgus loco medelae plagam lethalem
 leviter vulnerato parat, vel vulneratus ligamenta Chirugi sol-
 vit, omnia hujus monita rejicit, vino & ira quotidie astuat, ex
 apostemate antiquo sub vulneris cura moritur &c.

At si præter vulnerati culpam, aliæ circumstantiæ immedicabiles vulnus per accidens reddiderint lethale, & lethum attulerint, an homicida de morte teneatur? non adeo evictum est, vel communi praxi roboratum. Ad auctoritatem provocare sub tanta animorum discordia haud licet, nec regulæ facile dari possunt, ubi mille circumstantiæ mille exceptiones gignunt. Generatim interim affirmandum videtur, vulnerantem ut homicidam esse habendum, & de morte teneri, quoties vulnere quidem per accidens lethali existente, nihilominus mors insequitur, quando vulneratus vel ratione *loci*, vel ratione *temporis*, vel ratione *aliarum circumstantiarum* non evitandarum vel corrigendarum, præter omnem suam culpam, ope illa medicæ ordinaria frui nequit, quæ medelam & solatium afferre potuisset; quia ratione effectus unum idemque est: vulnus ob insufficientiam opis Medicæ esse lethale, & vulnus ex defectu opis medicæ fieri lethale. Item quando ipsi innotuit constitutionem vulnerati tam teneram & fragilem esse, ut a levi ictu periculum vitæ sit metuendum. Hinc subsumendo colligitur, pœnam capitalem locum habere, quando vulneratus ex hæmorrhagia compescibili perit, quia est in loco deserto, remotus ab auxiliis Chirurgicis, vel citius occumbit quam Chirurgus advolare & illam sistere valuerit; item quando haud lethaliter quis læsus, ita tamen, ut, quia gressus facere haud potuit, frigore oppressus perierit; quando caput pueri tali ictu concutitur, quem adulti cranium facile sustinuisset; ita gravida, puerpera, ex duriori contactu succumbunt, qui viros haud occidisset &c. E contra de vulnere saltem vulnerantem teneri, quando memorata vulnera mortem post se trahunt 1) ex evidenti culpa Chirurgi, sive hic commiserit non committenda, quin potius noxia; sive omiserit ordinaria & probata remedia: 2) ex vulnerati temerario contemptu mediorum salutem procurantium & consiliorum huc facientium: 3) ex adstantium vel ministrantium palpabili culpa, offerendo minus salutaria, vel negligendo necessaria. Casus

speciales

speciales ex brevitatis studio, addere superfedeo, cum undique & frequentissime in scriptis Medico-Forensibus occurrant.

MEMBRUM IV. sistit PROPOSITIONES.

PROPOSITIO. I.

Insectio vulneratorum post mortem insecutam non est necessaria, quando iudex novit pœnam ordinariam homicidii locum non habere.

Explicatio.

Quia (vi Definit. 1.) Insectio vulnerum a Iudice inungitur, ut hic noverit, an pœna ordinaria inquisito sit discernenda? hinc inter media est, quæ ad hunc finem faciunt: sponte sequitur, ubi finis cessat, non opus esse mediis ad finem obtinendum facientibus.

Cessat vero pœna ordinaria homicidii in his, qui *integro mentis usu non valent*, sive hoc sit ex *etate*, sive ex *amentia*, sive ex *delirio*. Ad illos referas *infantes* & *senes*; ad istos *dementes*; ad hos *Melancholicos*, *maniacos*, *phreneticos*, & his similes.

In *infantibus* mentis usum ordinarie nondum eo adolevisse palam est, ut in rebus alicujus momenti argumenta pro & contra facientia examinare sive deliberare, §. 9. *J. de inutil. stipulat.* multo minus a tali examine statuere queant, quid iustum, honestum aut utile? sed a sensuum relatione illorum voluntatem regi, hanc iterum imperare rationi. Disposuit ergo non præter rationem *L. 12. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.* infantem lethaliter vulnerando non puniendum, quia ex mentis imbecillitate delictum committere nequeat, sed agentem habendum pro non agente, *L. 1. C. de fals. monet.*, *L. 23. de furt.*

furt. STRYK. in *Dissert. de pœn. impub.* (vol. 4. *Disp.* 22.) cap. 2. num. 29. seqq. GAIL. *Lib.* 2. *Obs.* 110. num. 31. Hinc inspectio ab infante occisi haud necessaria. Idem, quoad pœnam ordinariam, statuendum in impuberibus doli nondum capacibus. Quamvis enim de termino ultimo impuberis ætatis non inter omnes conveniat, quatenus sunt, qui septennium, sunt qui novennium, sunt qui nonum annum cum dimidio in femella, decimum vero annum cum dimidio in masculis pro termino ponunt, vid. VINNIVS in *not. ad* §. 9. *J. de inutil. stipulat.* STRYK. *d. Dissert.* cap. 4. *Disput. Inaugural.* CHRISTIAN. SCHULTZ. *de delictis pueror.* Altorff. Anno 1683. *habit. cap.* 4. §. 7. Cessante tamen dolo pœna quoque cessat ordinaria. Unde fraticidæ 12. annos nato, uterino, tribus annis majori, a quo primo colaphum in lusu puerili acceperat, cultellum non proprium, sed adstanti puellæ ereptum in abdomen inprimenti, adeoque lethaliter vulneranti, ut eadem hora animam efflaret, de pœna consultæ FCTas Jurid. Rostoch. non ordinariam L. Cornelia, sed vel relegationem ad decennium, vel pœnam pecuniariam pauperibus solvendam dicitavit Anno 1624. d. 13. Sept. Item puero 13. annorum fustigationem cum perpetua relegatione statuit laudata FCTas Jurid. Anno 1601. d. 8. Decembr. & An. 1605. d. 28. Sept. Et quod magis! adolescenti 15. annorum colaphi accepti injuria permoto, percussorem fere ejusdem ætatis, ictu cultelli ita graviter vulneranti, ut postero die fatis concederet, pœna fustigationis cum perpetua relegatione indicta, d. Anno 1624. d. 12. Decembr. cum minorennitas non tam doli, quam fervoris juvenilis capax, capitalem pœnam non admittat.

Quoad senes homicidas idem affirmaverim, si notorium rationem adeo defloruisse, ut infantibus æquiparandi sint, hinc agentes pro non agentibus habendi, ætatem pœnæ ordinariæ temperamentum afferre, ergo jure cessare Inspectionem. Nec vero omnes senes bis pueri, nec omnes eodem annorum decursu robur corporis cum vigore animi deponunt. Hinc non facere
 possunt

possum cum his, qui indistinctim pœnam capitalem iisdem imponendam esse negant; arg. *L. 2. ff. de termin. mot. § L. 3. §. 7. ff. ad Sctum Syllan.* HARPRECHT. *ad §. 5. J. de publ. Judic. n. 2. § 9.* nec ausim asserere inspectionem indistinctim omittendam, quando senex vulnerando mortem alicui intulerit, quin penes Judicem sit, de inspectionis necessitate hic decernere.

Quoad Amentiam nullum manet dubium, ac mentis obnubilatio five sit nativa, five ex morbo oriunda, veniam quoad alia delicta in judiciis meretur, pariter in perpetrato ab amente homicidio mentis imbecillitatem mitigare pœnam ordinariam, hinc inspectionem taliter vulnerati itidem necessariam haud esse. Siquidem vero amentes nosse non semper judicis est, quin simulatio, vel externa facies fallere hunc possit, ex unanimi consensu Jctorum a Medicis petendum sit judicium, FARINAC. *in Pract. Crim. part. 2. Tom. 1. Lib. 3. quest. 94. n. 42.* ZACCHIAS *in Question. Medic. Legal. Lib. 2. Tit. 1. quest. 1. n. 2 3.* ad quod temporis mora quædam requiritur; in casu dubio præstat inspectionem adornare, ne fronte capillatam occasione dimittendo abhinc judex in dubio hæreat, qua de pœna ordinaria statuat. Equidem, quod *furiosas* attinet, hos in furoris actu lethaliter vulnerantes ob hoc plane non teneri jubet *L. 12. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.*, cum animus delinquendi desit, quia ignorant, quæ suscipiunt, *L. 2. C. de contrahend. empt. L. 5. §. 2. ff. ad L. Aquil.* nulla abhinc inspectionis necessitas; verum enim vero, cum intervalla furor admittat, vulneratio autem lethalis tempore illo intermedio facta ordinaria pœna punienda, *L. 14. de offic. Præsid.* non omnino plagas lethales a furiosis inflictas spernendas esse res ipsa loquitur, sed quod inspectio in subsidium Juris vocanda.

Quæ de *dormientibus, noctambulis* mortiferè lædentibus moreri solent, quod a pœna ordinaria sint immunes, studio omitto, quia observationes istiusmodi aut fictæ sunt, aut valde raræ; conf. FRID. PHILIPP. *Dissert. de vulnerat. lethal. cap. 2. §. 10.*

II. DAMHOUDER *Prax. rer. crimin. cap. 84. n. 12.* Non adeo infrequentes cades *Erotomanorum*, i.e. amoris insaniam laborantium, sive quod in objectum amabilem faviant, sive quod suos vexatores aut corrivales lethali ense petant. Sed quia furiosis habentur similes *Nov. 74. c. 4. pr.* horum quoque immunitate a pena ordinaria fruuntur, per consequens ab his occisi, inspectione non indigent.

Pergo ad *Melancholia laborantes*, utpote, quorum cades passim occurrunt, quas vel sibi vel aliis inferunt, nec possum, quin corpora occisorum ab inspectione vulneris libera esse affirmaverim, sicubi ante commissum propricidium vel homicidium notorium sit melancholiam morbum adeo invaluisse, ut de mentis impotentia nullum penes Judicem vel Medicos, qui consuluntur, dubium remaneat. Sed nec *Maniacorum* nec *phreneticorum* vere talium vulnera lethalia ordinarie plectuntur, quia ictus ex impotentia animi, qui objecta rite examinare nequit, oriuntur, ut dolus locum non habeat; cessat ergo quoad illa merito legalis inspectio. Sed fingamus, quod corollarii loco adjicere liceat, *Medicum occidisse*, sive quod pharmaca deleteria propinaverit, sive quod operationem chirurgicam susceperit, ex quo aeger occubuerit, an Legali inspectioni locus concedendus? Absit, ut ex pruritu convitiandi cum his faciam, qui ajunt licere Medicis impune occidere, quandoquidem in bonum virum, sic & Medicum, non cadit occidendi suspicio, nec mortalitatis eventus medico imputari debet, *l. 6. §. 7. ff. de officio Praesid.* Quippe, in cujus potestate non est semper, ut a morbo relevetur aeger. Ac vero Medici homines sunt, ad quos quantum praecipuum aequae attinet, ac quidem ad alios quosvis, nec Medicorum chorus, quam gratiosus habeatur, fucos aut malos omnes arcere novit, quam etiam *HIPPOCRATES* in jurejurando, ut arceantur, contenderit, hinc cum perperam curantes & fecantes dentur, quaeritur: Si Medico (sub cujus voce Chirurgos includo) causa mortis imputetur, an inspectio locum habeat?

habeat? Affirmaverim, si dolose illud obtinuerit, nam sic pœna *L. Cornel. de Sicar.* locum sibi vindicat, ist als ein fürseßlicher Mörder zu straffen; nec desunt inter Jctos, qui rotæ supplicium adjudicent. vid. *RHET. in Disp. de Medicis, cap. 2. §. 23.* ibique allegatos: & quo de facto constet, cadaver ruminandum; quod si dolus abfuerit, & per imperitiam mors subsecuta, non nisi pœna extraordinaria, vi *Ord. C. C. Art. 136.* dictari potest; nec ergo inspectio in hunc finem necessaria.

PROPOSITIO II.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam non est necessaria, ubi ad vulneris qualitatem non attenditur.

FLuit hujus propositionis robur ex *Definit. I.* in qua allatum est, adornari a Judice inspectionem pro sui notitia de vulneris qualitate; ast vero, in quibus cædibus ad hanc non attenditur, an lethalis per se vel per accidens? sed solus eventus in considerationem venit, in istis inspectio legalis quoque non est necessaria. Ad delicta vero talia pertinent *duella, assassinium, latrocinia, & his affinia.*

Quod *Duella* attinet, ac quidem hoc vocabulum in sensu communi notat pugnam, qua duo ex condiceto congregiuntur, ut alter alterum occidat, notorium est, ex constitutione Superiorum non hic attendi, si quis occumbat, lethalitatem vulneris, an per se talis vel per accidens? Sed sufficere ad pœnam ordinariam insignendam, ut in *Duello vulneratus mortuus sit.* Ita quippe *Imperator MATTHIAS* Anno 1617. statuit: *Demnach und zu würcklicher Bollziehung obangedenter heilsamen Statuten und Rechten, haben wir hiermit alle und jede Duella, Kämpff, und vorseßlich, angestellte Balgereyen, jeso und ins künfftige allerdings*
H 2 ein

eingestellet, inhibiret und verbohten, und stellen auch dieselben hiemit ein, bey Leib- und Lebens- Straffe, also und dergestalt, daß außser der ordentlichen in Rechten erlaubten Nothwehr und Nachstreich zur Defension, dazu einer in continenti euserst genöthiget wird, sich nicht allein männiglich alles Schwerdt- Zuckens und aller gewaffneten Hand- Anlegung, sondern auch, und noch vielmehr, aller Ausfoderung und Bestimmung der Duell und Balgens, auch der Ausgefoderte aller Erscheinung, die angesuchte Patroni und Beyständ aller Raht- und That- Handlungen Beywohnungen, und Beystandes gänzlich enthalten, und solches hiemit, auch jets, alsdann, und dann als jetzt, allen und jeden Personen, wie obgemeldt, gänzlich untersaget und verboten seyn solle; alles bey- unserer höchsten Ungnade, auch obangezogener Leib- und Lebens- Straffe: Also daß der Ubertreter dieses unsers Verbohts vom Leben zum Tode durch das Schwerdt hingerichtet werden solle, darin keine Obrigkeit nach Gelegenheit der Sachen erfundenen Beschaffenheit einige Mildernng, außser unser ausdrücklichen Bewilligung fürnehmen, sondern gegen denselben, die sich unter ihrer untergebenen Jurisdiction solcher gestalt vergreifen, alsobald nach der Strenge verfahren solle.

Cui conforme est conclusum Statuum Imperii in Comitibus Ratisbonensibus A. C. 1667. : Da es dann ferner nicht nur zum würcklichen Duell und Balgen; oder Kugel- Wechsell gekommen, sondern auch dadurch eine Entleibung erfolget, so solle alsdan die ordentliche Straffe des Todtschlages wider den Thäter oder Entleiber, ohne Unterscheid, ob derselbe gefodert, oder ausgefodert worden, er seye Beleydiger oder Beleydigte, ohne Respekt der Personen, des Standes und der Freundschaft, erkennet, und ohne Mittel vollstreckt, denen Balgern, welche im Duell todt bleiben, kein Begräbniß in einer Kirchen, oder Freithoff verstattet werden.

His addo verba Ediæti, Duella in his terris prohibentis, & Anno 1715. publicati, S. 20. : Dem Duellanten, so einen andern im Duell entleibet, soll überdem, so er einer von Adel, oder diesem gleich

gleich ist, der Degen gebrochen, und er ohne alle Weislauffigkeit wieder mit dem Schwerdt vom Leben zum Tode gebracht, dessen Körper aber solcher gestalt, wie im vorstehenden 19ten §. enthalten, begraben, und sowol seine, als des von ihm im Duell Entleibeten, unverschuldete Güter, es seye Lehn oder Allodial, zur Helffte confisciret; dem von geringerer Condition aber, erst die rechte Hand abgehauen, sodann derselbe gehäncket, und der Körper am Galgen, bis er herunter fällt, gelassen, auch die Helffte seines Vermögens eingezogen werden.

Manet præterea pœna *assassinii*, i. e. quoties homicidium interventu pecuniæ committitur, argum. *Artic. 130. rota*, citra quod quæstio de lethalitate vulneris moveatur.

Idem de *latrocinio* affirmandum, quia per bina illa homicidia, quæ prævia animi consultatione, studio & data opera committuntur, securitati tam hominum quam viarum nimis insultatur, quam tamen sartam & tectam a Principibus servari debere, reipublicæ salus requirit, & *l. 13. ff. de offic. præsid. mandat.* ut *exceptionibus*, quas alia homicidia simplicia aliquando admittunt; *locus nullus hic sit.*

PROPOSITIO III.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam non est necessaria, quando animus occidendi ipso facto se prodidit, & effectus, i. e. occisio, mox infecutus.

Rationem hujus Conclusionis in hac propositione nemo non videt, quia (*vi Axiom. 9.*) omnia concurrunt, quæ ad pœnam ordinariam inquisito dicitandam faciunt; nec ergo Judex necesse habet, ut se antea de qualitate vulneris mediante legali inspectione informet (*conf. Desm. l. 1. § 5.*)

Ac scilicet cum omnibus aliis rebus & eventibus comparatum est, ut nemo prudens dubitet causam prægressam hunc effectum

tribuere, qui illam, ut sibi proportionatus & solennis, pauco
 temporis intervallo excipit, ita pariter se res habet in negotio
 homicidii, ut præunte animo doloso mortem intendente, ac-
 cedente actu lethifero, subsequente morte, quivis sponte in-
 telligat, ladentem esse infecutae mortis verum Autorem.
 Nemo, qui sacras Literas evolvit, dubitaverit, *Abelem a Caino,*
Abnerum & Absolonem a Joabo fuisse occisos, quia tria modo me-
 morata momenta in cadibus istis se arcte exceperunt; frustra
 ergo & hodie sub istiusmodi circumstantiis moventur quaesti-
 ones de lethalitate vulneris, & ad hanc intelligendam adornan-
 tur Inspectiones Legales. Non opus sane cultro anatomico,
 ubi rerum testimonia tam evidentiâ adsunt. Huc vergunt
 tot monita calida jurisperitorum de *imminuenda frequentia in-*
spectionum legalium, de *non attendendo ad relationes Medicorum*,
 quando non ex vulnere, sed ex symptomatis supervenienti-
 bus decessisse vulneratum velint, vel ex absentia Chirurghi aut
 defectu remediorum eum obiisse narrant. Verba *BLUM-*
LACHERI in *Comment. C. C. C. pag. 302.* hæc sunt. Wann ei-
 ner auf empfangener Schuß, Stoß, Wunden, oder Streich
 gleich zu Boden fällt, seiner Red und anderer Sinnlichkeit beraubt
 wird, gleich, oder doch in Kürze darauf stirbt, und sich weiter
 nicht mehr erholet, so kan von einem solchen Entleibten kein Zwei-
 sel seyn, daß er nicht an den Wunden oder empfangenen Schäs-
 den verstorben; dahero in solchem Fall gegen den Thäter mit
 der Lebens-Straff wohl verfahren werden könnte / es wäre
 darnach die Obrigkeitliche Besichtigung vorgangen oder nicht.
 Nec minus *BRUNNEMANNUS* *Process. Inquisit. c. 7. n. 20.* valde
 miratur, quod sint, qui, si vulneratus ex vulnere continue
 expiret, desiderent vulneris inspectionem. Hunc sequitur
STRYK. in tract. de Jur. sens. dissert. 1. c. 3. num. 23. 24. 25., quando
 negat] ordinariam pœnam remittendam, si quis vulneratus
 telo lethifero incontinenti decesserit, & cadaver non inspe-
 ctum fuerit, & addit, aliquoties in *FCtate*: *Juridica Viadrina*
 pœnam ordinariam dictatam fuisse, licet inspectio omiſſa fue-
 rit.

rit. Imo *Constitutio Criminalis* Art. 147. quando inspectiones institui jubet, maxime sollicita est, ut hæc fiant decedente post aliquot dies vulnerato, quo constat, qualem se ab accepto vulnere gesserit, & annon aliunde mortem sibi conciliarit? de inspectionibus autem si percussus mox obierit, altum illic silentium, ut abhinc de jure judex quoque silere possit, i. e. inspectionem talius vulnerati & demortui intermittere. E contrario haud desunt e numero Juris-Consultorum autoritate & eruditione æque fulgidorum, qui contrarium tuentur & acriter defendunt, omiſſa inspectione inquisitum pœna ordinaria non plectendum esse, quod de vulneris qualitate & lethali- tate non nisi conjecturæ superfint, & præsumtionibus, ubi de vita hominis agitur, nullus locus. Ex quo axiomate, cum & frivolis & dolosis homicidis janua aperiatur merito supplicio elabendi, ego inducor, ut credam, celeberrimos in præfatione citatos *Professores* commotos esse, ut fervidius fueto de inspecti- onibus legalibus senserint, justumve dolorem suum in ne- gotio tam gravi, in quo de sanguine humano ulciscendo agi- tur, speciminibus memoratis restatum fecerint. Sed itidem habeo ut repetam, hanc homicidis faventem sententiam ortum debere falso huic præjudicio, ac si pœna homicidii mere de- pendeat a qualitate vulneris per se aut per accidens lethali- hinc vel ordinaria vel extraordinaria discutanda pro modo re- lationis Medici inspicientis, & judicio Facultatum Medicarum; cum tamen, si in alio quodam delicto, certe in hoc *animus vul- nerantis cum effectu vulnerationis* sit combinandus, & abhinc sen- tentia demum de pœnæ qualitate ferenda, conf. pag. 29. sq. Nec tamen, quæ hæctenus attuli de minus necessaria inspectione sub concursu trium circumstantiarum in homicidio, eo velim extendi, ut judicem omnino arceant, quin inspectionem sub præsentia illarum jubeat fieri. Poterunt sibi esse rationes ead- emque non leves, ut superflua nec hic nocere æquum ju- dicet, si vel saltem recepta inspiciendi *consuetudo*, & abhinc, quæ objici de minus rite peracto suo officio possint, elidendi & famam tuendi *amor* illum compellant.

PRO-

PROPOSITIO IV.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam est necessaria, si quando Judex de pœna ordinaria vel extraordinaria inquisito dicitanda subdubitat, vel subdubitandi causam metuit.

Explicatio.

Q Via tenore *Desinit*. i. inspectio Legalis pertinet ad media, quae judex adhibere potest, ut fiat certus de pœna homicidii definienda, & vero sibi (vi *Axiom.* 4.) incumbit, quævis media ad certitudinem hanc facientia, & inprimis ocularem inspectionem in subsidium vocare, nam (vi *Ax.* 3.) de certitudine delicti puniendi debet esse convictus, necessitas inspectionis, quoties Judex de pœna subdubitat, vel subdubitandi causam metuit, cuius per se patet.

Non negaverim sub inquisitionis processu demum, quæ de dubio judicis ratione pœnæ infligendæ attuli, sese magis magisque exserere, nec semper statim abiectum patrato patelcere, num homicidium commissum dolosum vel culposum habendum, ut abhinc inspectio eousque differri deberet, donec de sua necessitate tanquam medio ad certitudinem pœnæ pertinente constaret; ast periculum, quod mora hic affert, nimis patens est, dum cadavera vulneratorum terminorum illum non expectant, quin putrescendo irritum redderent hoc remedium, & omnem inquisitionis processum turbarent, ut statim sub initio processus inquisitorii criminalis in subsidium inspectio isthæc vocanda. De tempore hujus inspectionis jamdum in præcedentibus monui, quod antevertere debeat putredinem colliquativam, quæ inspectores, etsi Argi essent, illudit, & confundit magis quam instruit; haud tamen nullitatis statim accusanda, si vel ultra septem horas, quod vult *FELTMANN tract. de cadaver. Inspect. cap. 52. §. 1.* protrahatur, nam

nam ad Judicem non semper prompta de eade relatio fit, & quamvis fiat, non statim Medicus & Chirurgus ad manus sunt, qui ad hunc actum requiruntur; vel in *die dominica* adornetur, quia est opus charitatis, quod in die Sabbathi Magistratui Christiano quoque licet, Luc. 14. v. 5. Ast quod Judex, si quando omnibus requisitis huc facientibus instructus distulerit illam, ut Inspectores loco desiderata relationis de qualitate vulneris se propter summum foetorem partem vulneratam lustrare haud potuisse referant, conf. VALENT. *Pandect. Medic. Legal. P. 2. Sect. 1. pag. 29.*, abhinc Defensor inquisiti argumentum capiat pœnam ordinariam declinandi, in Jus rapi & puniri possit, penes conscientiosos arbitros nullum dubium erit.

PROPOSITIO V.

Inspectio vulneratorum post mortem insectam est necessaria, etiamsi plagam mors repentina exceperit.

Explicatio.

Quia (*vi Axiom. 8.*) in homicidii delicto non solus eventus sufficit ad pœnam ordinariam infligendam, & (*vi Observat. 2.*) minus fide ex tempore, quo vulneratus moritur, de qualitate vulneris judicatur, est inspectio vulneratorum post mortem insectam necessaria, etiamsi mors repentina plagam exceperit.

Jamdum attuli rationes, quas proferre hi solent, qui ex morte repentina vulneratorum ad lethalitytem concludunt; ut sufficere jam possit, si repetam, omnia illa argumenta ultra præsumendum, vel clarius, ultra conjecturas nil probare, cum tamen in delicto tanti momenti, ac de quo jam loquor, conjecturis niti, esset niti arundine tenera, quæ casum magis accelerat, quam arcet. Nec tamen affirmaverim, quod pace Medicorum dictum esto, horum argumenta, quando celeritatem mortis a percussione pro lethalitytem inferenda haud facere sustinent, ultra conjecturas progredi, v. g. *dispositionis morbosa vulnerati, aut morbi latentis, terminum ultimum seu lethalem cum percussione momento coincidere,*

cidere, aut paulo post contingere posse; morbum chronicum fortean redditum esse seuiorem; ulcus internum casu ruptum &c. conf. BOHN. de renunciat. vulner. p. m. 140. & seq. Sub ancipiti proinde casu vitam hominis concernente, expedit non modo, sed necessitatis est, ocularem inspectionem in subsidium vocare. & ab hac certi quid de pœna decernere. Ex præsumtionibus siquidem nemo ordinaria delicti pœna afficiendus, L. fin. C. de probat. C. C. C. Art. 22. CARPZ. Pr. Cr. P. I. Quæst. 15. n. 49. GAIL. Lib. 2. Obf. III. n. 10.

PROPOSITIO VI.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam necessaria, etiamsi mors à vulneratione tarde sit infecuta.

Explicatio.

QVia ex tempore, quo vulneratus moritur minus fide de qualitate vulneris iudicatur (*vi Observ. 2.*) nec nisi inspectio a morte accesserit, vulnera inflictæ renunciari possunt lethalia, aut minus lethalia (*vi Observ. 1.*) Hinc necessaria inspectio, licet mors a vulneratione tarde fuerit infecuta.

Eodem probationes nituntur fundamento, quando ex tarda morte vulnerati infertur, vulnus non lethale esse, quo in præcedenti propositione retuli, nisi rationes a celeri morte ad lethalitatem concludentes, i. e. conjecturis: sive audias Jurisperitos, sive Medicorum antesignanos consulas. Penes vulgum quidem sufficerent, ut absolveretur inquisitus a pœna ordinaria, utpote qui opinionem magis quam veritatem spectat, ut valeat de hoc, quoad præsens thema, quod in genere Cicero monuit, *in vulgo non est consilium, non ratio, non discrimen, non diligentia*: sed Judicis est, non obiter animum applicare, cum de vita hominis vel salvanda vel tollenda agitur, sed cuncta rimari & plena inquisitione discutere singula, cum error correctionem non admittat.

PROPO-

PROPOSITIO VII.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam est necessaria, etiam si delinquens aufugerit.

Explicatio.

Quia (vi Axiom. 1.) Republica interest ne delicta maneat impunita, hinc delinquens aufugiendo penam ex delicto homicidii sibi debitam non tollit, vel abolere valet; quin hæc ipsi, quando corripitur, maneat; ac vero emissa in tempore inspectione vulnerati, qualis nunc pronuntianda sit, non distincte pateat (vi Defm. 1. & Observ. 1.) necessitatis absolutæ est, inspectionem fieri, etiam si delinquens aufugerit.

Evidentiæ tanta est hæc propositio, ut ab illa illustranda merito abstineam. Præter enim quod in praxi hodie passim ita obtineat, ut Magistratus loci cadaver vulnerati nemine postulante nulloque accusante, adfit Delinquens vel aufugerit, diligenter inspicere, & de qualitate vulneris referri curet: respicit inspectio adornanda delinquentis jura, ac defensionem, quæ Judici æque cordi sint, utpote ad quem pertinet tam nocentem punire, quam innocentem absolvere.

PROPOSITIO VIII.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam est necessaria in homicidio a pluribus commisso.

Explicatio.

Quia in homicidio a pluribus commisso maxime interest Judici, Autorem caedis nosse, ut huic, non innocenti penam mortis inferat (vi Axiom. 1. 2. 3.) ac vero ad notitiam hanc admodum confert inspectio vulnerati (vi Defm. 1.) est ut hanc tanquam medium necessarium adornet, in homicidio a pluribus commisso.

Quam sit res magni ponderis, quæ conscientiam non le-
 viter tangat, de morte hominis vulnerantis sententiam ferre,
 omnes paginæ præcedentes habent. Longe tamen difficilior ea-
 dem, si plures aliquem vulneraverint, ut vel ex uno vel ex
 pluribus vulneribus mors subsecuta sit. Materiam hanc, præ-
 eunte *PLACA l. 1. Delict. c. 12.* mare vocat PETRUS MULLE-
 RUS, in quo nemini adhuc sine periculo navigare contigerit,
 vid. h. *Disput. de homicid. a pluribus commisso, habita Jenæ Anno*
1690. pag. 17. Anchoram hinc dixerim esse, vel, si mavis pixi-
 dem nauticam inspectionem legalem, utpote quæ ex compa-
 ratione armorum cum qualitate vulneris, & quantitate institu-
 enda, viam monstrat homicidam ex numero vulnerantium dete-
 gere. Fac reperiri in via publica recenter mortuum, pun-
 ctum & caesum vulneratum, inspectionem adhibitam docere a
 vulnere punctum illato mortem inductam, reliquas læsiones
 musculos tantum feruisse, non difficile amplius Judici videbitur,
 huic ex inquisitis pœnam ordinariam dicitare, qui ense
 acuto incesserit, reliquis vero arbitrariam pœnam imponere.
 MENOCH. *A. F. Q. L. 2. Cent. 4. cas. 362. num. 8.* Porro, quando
 CARPZ. *P. 1. Qu. 25. num. 27.* calculum adjicit BALDO, SALY-
 CETO, BERLICHIO, MENOCH. affirmantibus, si plures
 simul aliquot vulnera lethalia intulerint, hunc pro homicida
 habendum, qui primum ictum lethalem intulerit, quod semel
 tantum mori defunctus potuerit, ceteri tanquam cadaver
 vulneraverint, inspectio in hoc frangente iterum succurrit, &
 ex habita comparatione vulnerum istorum citiori vel tardiori
 sanguinis effluxu, privatione celeriori vel tardiori actionum
 vitalium, judicem ad notitiam primi occidentis manu ducit.
 Non minus ab inspectione dependet, quod æquitas locum
 habeat si plures unum vulneraverint, ubi nullius quidem
 vulnus per se spectatum lethale sit, omnia tamen vulnera simul
 sumta mortem vulnerato intulerint, vel extraordinaria pena
 statuatur, conf. MULLER. *cit. loc. pag. 25.* BEIER. *ad C. C. C.*
Art. 150. num. 21. seqq. BERGERI *Electa Ipr. d. criminalis p. m. 108.*
 Mitto

Mitto quæ ratione magnitudinis vulneris cum amplitudine teli lethiferi, aliarumque huc facientium circumstantiarum pro necessitate inspectionis sub homicidio a pluribus perpetrato allegari possent. Conf. rerum criminalium Scriptores passim.

PROPOSITIO IX.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam est necessaria, etiam si instrumentum ad cædem inferendam fuerit aptum.

Explicatio.

Quia ex notitia Instrumenti ad cædem inferendam apti aliquando se nondum satis informare potest Judex de certitudine delicti puniendi, sive homicidii, & vero de certitudine illius debet ante esse convictus, quam illud punire possit (vi *Axiom.* 2. & 3.) ac informare se magis potest, imo etiam vi conscientia tenetur, adornando inspectionem (vi *Definit.* 1.) hinc necessaria inspectio est, licet instrumentum ad cædem perpetrandam fuerit aptum.

Non citra fonticas causas hi, qui considerant, quæ requiratur diligentia & peritia in hoc, qui de hominis vita & sanguine judicare debet, suadere solent, ut attendat Judex ad qualitatem armorum, quibus vulneratio facta. Habentur talia: *Gladius, pugio, malleus, culter, securis, palus, flagellum frumentarium, pedum, baculus grandior, bombardæ major & minor, quibus pugnis, pedis calcitratus, submersio in aquis adduntur, de quibus BERGERUS in Electis Jurisprudentiæ Criminal. cap. 2. membr. 3. pag. 92. seqq. fuse agit, & quod talia sint, textibus passim probat. conf. JOH. CHRIST. FRÖLICH. Comment. ad C. C. C. Lib. 2. tit. 1. pag. m. 132.* Sed non sufficere catalogum illum facit furor, qui arma longe alia aliquando ministrat. Hinc acta Judicialia probant, homicidia fuisse patrata *candelabro ligneo, scutica, einer*

Submanns Weitsche, urceo vel stanno vel fictili, rhombo, cultello, &c. ut non tantummodo ad qualitatem armorum, sed insimul ad vulnerantis robur, vulneratæ partis conditionem, i&ctuum reiterationem attendendum sit. Longe magis ferit scuticæ manubrium ligneum, caput in genua procumbentis, quam stantis; vibratum brachio rustici viri, quam pueri; sapius vibratum, quam semel. De manu in pugnum convoluto, præeunte Carpz. omnes consentiunt, quod lethalem i&ctum, si tempora feriat inferre potis sit, non item si palmata manu alapa infligatur, MENOCH. de præsumt. L. 51. præsum. 40. n. 19. Ast & palmata manu homicidium patrari posse, non ego omnino negaverim, qui pronuper observavi herum famulo suo colaphum impigisse, ut hic in terram prostratus vix ad se redire potuerit; pollebat vero robore manus dextræ. Sed & manû altam ad arma lethalia pertinere, da man mit der aufrechten Hand schläget, ante aliquot annos homicidium Gustrovii commissum docuit, da einer im Zorn den andern in den Nacken geschlagen, wie man einen Hasen tödtet, & pœnam ordinariam gladii passus est. Iterum ergo iterumque, quod non adeo ad arma, quam ad animum in pœna homicidii attendendum sit, nec ex hoc, quod Medici vulnus per se lethale dicant, pœnam ordinariam di&titandam esse, clare patet, & notandum est.

PROPOSITIO X.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam est aliquando necessaria ad animum vulnerantis intelligendum.

Explicatio.

Quia iudicis est, de omnibus se informare, quæ ad animum vulnerantis intelligendum facere possunt, quo de pœna tutò decernat, ac vero ad informationem de animo vulnerantis in tantum quoque facit inspectio (vi Defn. r.) hinc illa ad animum vulnerantis intelligendum aliquando necessaria.

Nemo

Nemo me habebit pro tam facili, ut velim inspectioni oculari hoc eminentiæ dare, quasi animum vulnerantis doceat, & de hoc simpliciter Judicem informaret. Impugnari potius hoc non ab omnibus parili studio rejectum axioma, & passim in præcedentibus monui, quas fallacias causæ in præjudicium veritatis admodum graves pariat, si ab eventu pœnalis decernatur, quem inspectio legalis demonstret. Longe Judex, qui ergo sibi cordi sint. Nec tamen omnino ex numero mediorum exulet eadem, quæ de animo vulnerantis testari valeat. Consentiant omnes rerum criminalium scriptores, satis grave argumentum pro animo vel occidendi, vel lædendi esse, si quando ictuum facta fuerit reiteratio, sed de reiteratione hac Judicem informat Inspectio; item, quando *CARPZOVIVS Prax. Criminal. P. I. qu. 3.* animum dolum ex plagis inflicti colligendum esse docet, da einer den Dritten mit Säusten dergestalt handelt, daß er ihn gleichsam mürbe machet, und das Fleisch von den Beinen herabschlagen will, quali mortis genere perit famosus Relationum Parnassi scriptor *BOCCALINI*, dum sacculis linteis, arena refertis, ad mortem usque vapulavit, & huic plagoso pœnam ordinariam homicidii, i. e. gladii competere addit, denuo ad inspectionem respicit tanquam medium adæquatum, quod Judicem de animo vulnerantis informet.

Non possum, quin pro evincenda propositionis hujus veritate referam singularem casum homicidii, qui ab aliquo tempore in vicina satisve opulenta urbe contigit, quando nocturno tempore vigilum quidam lethaliter vulneratus fuit gladio Locumtenentis, a vigilibus circumdati, & in terram prostrati. Vulnus abdomen perforaverat, sed an stando ab inquisito inflicti, quod præsumebant vigilæ, an ab hoc in terram jam prostrato, quod referebat inquisitus, addens se gladium erectum sustinuisse, in quem vigil sponte ceciderit, & se ipsum vulneraverit, hinc an inquisitus animum habuerit, saltem.

Saltem lædendi, an vero moderamine inculpatæ tutelæ ufus fuerit, nimis quam obscurum. Optimum hinc & ultimum consilium, quod Amplissima Facultas Juridica in hac Alma capere potuit, ad quam integra acta pro pœna decernenda missa erant, hoc fuit, quod Facultatem Medicam adierit, huic documentum inspectionis in vigile mortuo susceptæ communicaverit, & se informare de plagæ inflictæ tractu desideraverit. Hæc observans vias, vulneratum a gladio inquisiti sua culpa perfossum esse testata est, ex quò inquisitus non nisi arbitriam pœnam tulit.

Fuit autem Responsum Facultatis Medice sequentis tenoris:

Dennach ab Amplissima Facultate Juridica hiesiger Universitât, Acta inquisitionalia in puncto Homicidii, des in N. N. entleibten C. B. uns zugesandt, und specialiter über diese ihre beygefügte Frage, ob nemlich ex fundamentis Artis Medicæ & Anatomia zu schließen, daß der Stich von unten hinauf, oder aber von oben hernieder, oder gleichaus gegangen sey? unser Judicium Medicum verlanget wird; Als geben Decanus, Senior, und sämtliche Professores der Medicinischen Facultât auf der Universität zu Rostock nach fleißiger Betrachtung aller à Dnis Dd. Physico, Sub-Physico und Chirurgis in der Besichtigung verwundet gefundenen Theilen, und wie dieselbe in corpore humano situiret, diesen in Anatomia und Arte Medica gegründeten Bescheid. Weilen der Stich drey Finger breit unter dem Nabel nach der linken Seite in cavitate abdominis gegangen, daselbsten das intestinum jejunum durchbohret, und weiter unten das intestinum Ileum durch das Mesenterium sich erstrecket, und daselbsten einen ramum venæ portæ abgestochen. Solche Theile aber nicht in gleicher Linie unter dem Nabel, sondern intestinum jejunum umb und über dem Nabel, der ramus venæ portæ, mesentericus alias dictus, aber wol 3. oder 4. Finger breit nach dem Rücken zu, über dem Nabel, und also weit höher denn äußerlich die Wunde zu spüren; die Wunde auch an sich selbst nicht mehr denn einen Eingang in den Körper gehabt. Diesennach ist sicherlich zu schließen,

Schließen, daß dieser Stich an des Entleibten B. Körper nicht gleich-
aus, viel weniger von oben hernieder, sondern einzig und allein von
unten, schräg hinauf gegangen sey: Und wird solches mit dem At-
testato Dnorum Physicorum N. N. als welche die Wunde nach al-
len Umständen selbst besichtigt, soviel mehr confirmiret. Welches
Amplissima Facultati Juridica hieselbst unter unserm gewöhn-
lichen Facultät-Zinsiegel hiemit urkundlich hinterbringen wollen.
Hofstocf, den 14 Aug. Anno 1700.

PROPOSITIO XI.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam
est necessaria, licet forsan Medici sub relatione de qua-
litate vulneris dissensuri sint.

Explicatio.

Quia Judex sub delicto homicidii se habet de qualitate de-
licti informandum (vi *Axiom.* 2. 3.) quo de pœna statuere
possit, ad quam informationem inspectio cadaveris pertinet,
(vi *Definit.* 1.) & vero ante inspectionem de dissensu Medi-
corum, an futurus sit, an non? sibi nondum constat, hinc est,
quod inspectio necessaria, licet forsan Medici sub relatione de
qualitate vulneris dissensuri sint.

Non minimum *argumentum* est pro elidendis inspectioni-
bus, quod desumitur ex Medicinæ incertitudine, hinc dubia
renunciacione Medicorum, ita, ut hæc Judicem de pœna sta-
tuenda magis confundat, quam instruat: rectius ergo inspe-
ctio isthæc legalis rideatur, omittatur, aboleatur, quam ador-
netur. Verum enim vero, si omnia probe in illo considerem,
habeo, ut asseram, *speciosum* esse, non *apodicticum*. Fragilitatis
mentis humanæ, aut si mavis, præcipitantia hujus dandum,
dum rerum omnium nexus aut indagare tædio est, aut nosse
ultra spharam ingenii hominum, tum quoque *ambitio, philan-
thia-studium contradicendi, cæca in Præceptorem obedientia & autoritas, &c.*
se undiquaque immiscent, & quicquid veritatis radii collu-
strant,

frant, nebulis ignorantiae vel invidiae obducunt, quod passim observentur, inter prudentiores quoque, opiniones diversae, & scientiis praeter omne suum meritum labes affricetur, in lumbrium non raro degenerans, quae suis cultoribus aut indotatis, aut cum ratione insanientibus tribuenda. Non quidem hoc mihi sumo, ut velim Medicorum filios, quando dissentiunt, abhinc semper excusandos esse, quasi ex indole doctrinae suae profundissima, ex Democriti puteo in dies magis magisque protrahendae, hinc ex inscitia impingant, sibi que contrarii sint, obstat quippe testis domesticus sapius laudatus BOHN. l. c. cap. 109. *Quidam, inquit, ex Medicorum classe produnt, qui neminem quemquam se meliorem arbitrantur i. e. sibi arroganter plus quam par est, fidunt, & cunctis casibus arduis se sufficere sibi praesumunt, aliorum etiam consilia (judicia) contentiose reprobant, nulla alia intentione, quam ut hos supplantent, & per horum depressionem ac contemptum sapientiores aestimentur; At, abhinc, quod illos inter non semper conveniat, quando Judex sententiam requirit, argumentari velle ad contemnendam omnem opem, quam Medicina ad desideria Legum ferre potis est, mihi quidem non magis salutare consilium videtur, nec magis aequum, quam Licurgi, qui vites jussit incidi, quod sint, qui vino inebriantur. Quam non de Disciplina Juris incertitudine, de legibus sibi contrariis, de variis motibus in Judice, passim querelae non leves audiuntur! Die Urtheiln müsse man als aus einem Glücks-Topff erwarten. In ipsis sententiis, sunt verba BAIERI ad tit. de Re judic. p. 518., quantumvis omnem circumspeditionem prout officii ratio exigit, Referentes adhibeant, tamen aliquando quid negligitur, & error obrepit: it. CARPZ. sententias inter casus fortuitos refert P. 1. Const. 26. Def. 21., citra quod ad Jus scriptum conculcandum, ad Leges abrogandas, ad Judicem non magis consulendum quis inde vellet inferre, & ex insufficientia omniscientiae in hominibus ad scientiarum vanitatem concludere. Accedit, non omnem causam dissensus Medicorum penes hos quaerendam esse, sed tribuendam aliquando*

qua
quo
rum
WE
hinc
consil
stos
senten
verb
rum
hinc
maria
prote
nem
nend
stim
fieri
mon
nunc
vuln
tione
sensu
Med.
jectur
sensua
mod

est
civil
ut a

quando his, qui in foro versantur, litibusque teruntur, & quod PLINIUS de se fateri non erubescit, *L. 2. Epistol. 3. multum malitie, quamvis nolint, addiscunt*; aut, ut verba celeberr. WERNHER. ex program. Disput. inaugural. *de Medico ex voluntate egri perperam curante referam: Improbo meritoque dammando consilio Advocati, quando in capitis aut aliud grave periculum adductos defendunt, abutuntur dissensu Medicorum, sub quo benigniorem sententiam, que reo favet, præferri in vulgus notum est.* Iisdem fere verbis BOHN. *l. c. pag. 536. conqueritur, a Defensoribus Homicidarum urgeri aliquando questiones, quo dubium reddatur homicidium, hinc in re dubia mitiorem sententiam amplectatur iudex, & poena ordinaria in arbitriam mutetur.* Quo loco technas tales, talemque proterviam pluribus exemplis declaravit. Sed ut ad propositionem redeam, non sufficientem Judici esse rationem de spernenda Inspectione, quod Medici forsan dissensuri sint in testimonio de lethaliitate, abhinc in propatulo est, quia æque fieri potest, ut Medici de eadem consensuri sint. Prudenter monet nunquam satis laudatus BOHN. causas, de quibus renunciationes Medicorum desiderantur, esse vel mere *sensuales*, vulnera, contusiones, fracturas, vel *conjecturales*, quæ sola ratione dirimantur; vel *sensuales & conjecturales simul*, ita ut modo sensus separatim & ratio agant, modo concurrant, vid. *de offic. Med. p. 575. seqq.* Sed simul omnibus insinuat, si quoad *conjecturales* in diversum abeant Medici, quoad *sensuales* tamen, vel *sensuales & conjecturales simul* dissensum fore rariorem; exulet modo contradicendi prurigo.

PROPOSITIO XII.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam est necessaria, quia *Jus Naturæ, Jus divinum, & Jus civile* non modo in illam consentiunt, sed illam jubent, ut a Magistratu adornetur.

K 2

Expli-

Explicatio.

Quia Magistratus, delato ad se rumore de commisso a subdito quodam delicto, vigore Juris naturæ, Juris divini & Juris civilis tenetur se informare de omnibus circumstantiis ad delicti certitudinem & qualitatem facientibus (vi Axiom. 1. & 2.) quo sententiam certam & justam ferat; imprimis quando delictum pro sua qualitate aut ordinariam aut extraordinariam pœnam post se trahit (vi Axiom. 5.) id quod de homicidio quoque valet (vi Axiom. 6.) & vero ad hanc informationem inspectio legalis & ocularis præ aliis mediis ad certitudinem facientibus pertinet (vi Axiom. 3.) est quod *Jus Naturæ, jus divinum & Jus civile* non modo consentiant in inspectionem, sed etiam jubeant, ut hæc a Magistratu adornetur.

Quod si adversa sententia Patronos Rhetores magis agere, quam Logicos dixerim, quando ad ignorantiam *Juris naturæ, juris divini & juris civilis* de inspectione cadaverum a vulneratione adornanda provocant, & abhinc argumentum pro eadem a Republica eliminanda petunt, non speraverim me veritati prævaricari. Perinde quippe stringit subditum & hunc obligat, sive Lex aut jus quoddam explicite & disertis verbis hoc faciendum illudve omittendum esse præcipiat, sive implicite jubeat, aut prohibeat, quæ sub tali lege citra omnem exceptionem comprehenduntur. Prohibet sane quantum præceptum omnem eadem veneno, lapide, gladio, baculo, vel alio instrumento lethali inferendam, etiamsi viritim hæc homicidiorum genera apertis verbis non interdixerit. Jubet *Jus Naturæ* alteri hæc officiorum genera liberali animo exhibere, quæ quisvis velit, ut sibi ab altero exhibeantur, quamvis officiorum illorum catalogum naspium reperire liceat. Pariter *Jus civile*, dum vetat injuriam cuidam inferendam, omnes injurias arcet, licet has ad amissum non recensuerit. Quoad statuta & Leges, generale mandatum omnium consensu sufficit, & constringit ad obedientiam in omnibus his actionibus præstandam.

standam, ad quas illud a quovis & stupido extendi & applicari potest. Parili modo se res habet cum mandato inspectionis vulnerum a morte infecuta. In aprico est, totum illum actum legalem inspectionis, quem C. C. C. tradit, nec jus naturæ apertis verbis præcipere, nec illum in jure divino, aut civili claris verbis reperiri: ast modo attenderimus quod non solum Jus naturæ & divinum, sed & civile jubeant ut Magistratus non prius damnet, quam universa cognoverit, non celer sit ad aliquid gravius de inquisito sine manifestissimis ac minime dubiis indiciis statuendum, eo ipso jubent & serio inculcant, ut, quam potest indagacionem commisso quodam crimine & ad se delato instituat, nec se tadeat omnia media in negotio tali consuluisse, in quo error correctionem non admittit; inter quæ media, quod speciatim homicidium attinet, ocularis inspectio omni Jure pertinet. Sed placet altius descendere, & sigillatim probare quod inspectionis legalis necessitas, de qua hic sermo, in quovis memoratorum Jurium sit fundata & a quovis illorum commendetur. Cum Jus Naturæ scriptum non sit, sed hujus regulæ cordibus hominum implantatæ, sufficiat unam harum allegasse, quæ vult: *ne quis ad penam rapiatur, nisi evidentissime & peractis probationibus sole meridiano clarioribus delicti sit convictus per circumstantias in ipso facto ita repertas.* Hæc regula denuo fundata est in hoc rectæ rationis axioma: *quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris.* Nemo autem tantus propriæ salutis hostis est, quin, ex crimine captivus, velit, ut Judex probe circumspiciat, quæ in sui defensionem vergere possint, hinc media undique adhibeat, quæ huc vergant, per consequens ocularem inspectionem adhiberi curet; si ab hac eadem in tantum dependeat, quo de delicti certitudine citra hesitationem constet. Prudenter notat JOH. LAURENT. FLEISCHER in *Institut. J. N. & Gen. p. 149.* exigere regulas justæ, quod nemo nisi confessus & convictus puniri debeat, & quod indicia, uti vocantur, non sint sufficientia ad aliquem condemnandum, sed ad inquisitionem

saltem instituendam. Æque ergo ac Magistratus ex regulis
 iusti obligatus est ad puniendos delinquentes, vi pacti cum
 subditis initi, quod salutem Reipublicæ pro fundamento ha-
 bet: est quoque ex iisdem regulis constrictus, ut ante se in-
 formet de qualitate delicti, quo æquas & adæquatas pœnas
 dicat. Nec ob stare potest, quod regulæ hæc jamdum in-
 valuerint, & observata a prudentioribus fuerint in pœnis ho-
 micidii, quando de inspectione cadaveris altum silentium,
 quod ut medium veritatis delicti commissi esset in subsidium
 vocandum; quia nec pœnas homicidii, quales esse debeant,
 jus naturæ unquam determinavit, quin olim pro Imperantis,
 respicientis salutem societatis, arbitrio, nunc mitiores, nunc
 graviores inflictæ sint, hinc nec tanta sedulitate in vulneris
 qualitatem fuerit inquisitum. Ast quando Gentes moratiores
 consenserunt occisorem dolosum extremo supplicio afficien-
 dum esse, simul iusserunt, probationes fidas de homicidio
 doloso præcedere debere, ne innocens capite plectatur, &
 quod summum Jus videretur, ommissa inquisitione fideli, in
 summam injuriam fatiscat. Quod, si ex temporum injuria,
 vel rectius, ex infantia Chirurgiæ nondum ad culmen, ad
 quod jam ascendit, provecta, inspectionibus legalibus locus
 non fuit, vel fides habita, tantum abest, ut in præjudicium in-
 spectionum allegari possit, ut magis doleamus homicidas il-
 lorum temporum, quos inspectionis habita ratio a supplicio
 liberare potuisset; nobis vero gratulemur de hoc medio in de-
 licti qualitatem inquirendi, quod justitiæ & conscientiæ non
 parum consulit. Pergo ad *Jus divinum*, nec possum, quin re-
 petam respectu hujus, idem, quod modo attuli esse funda-
 mentum, i. e. fluere necessitatem inspectionis vulneratorum
 morte insecuta, ex debito amore veritatis & justitiæ, quem
 sacræ Pandectæ passim insinuant. Equidem observo, eandem
 a nonnullis peti ex verbis *Exod. 21. v. 12.* utpote, quæ jubent,
 tunc vulnerantem pœna capitali plectendum, si *inde* vulne-
 ratus mortuus fuerit, ita, ut particula *inde* involvat, cessare Le-
 gis

gis
 qu
 Illu
 ebr
 per
 con
 alleg
 pag
 om
 in l
 nea
 dex
 que
 tem
 quia
 Deut
 pita
 in s
 let,
 divi
 exce
 tend
 huj
 est f
 urge
 veris
 posu
 tiam
 Suad
 do a
 capi
 dam
 strun
 veru

gis divinae sanctionem, si non ex vulnere lethali obierit, de quo inspectio testimonium ferat; sed strinxit in hos calamum *Illustr. STRYK.* & acriter negat, vocem *inde* reperiri in textu ebraeo, magis sensum divinae legis simpliciter exprimere, qui percussit hominem, ut moriatur, morte iterum plectendus sit, quam controversiam jam non faciam meam. Vid. *STRYK. in progr. allegat. GEORG. EMMERICH in Dissert. de Commub. Astræ & Apollin. pag. 8.* Robur necessitatis pro inspectione adornanda citra omnem exceptionem verborumque ambages collocandum est in lege divina, quae non modo passim monet, ne inultus maneat sanguis temerarie effusus, & Magistratui inculcat, ut vindex sit, sanguinis praesertim temere effusi: sed satis graviter quemvis, cui iudicium a DEO commissum est, hortatur, ne temere, praecipitanter, vel superficialiter sententiam ferat, ne quidem in civilibus, multo minus in criminalibus. Confer. *Deut. I. v. 16. 17. Johan. VII. v. 24.* Fert vero temere & praecipitanter sententiam, qui vel unum medium negligit, aut non in subsidium vocat, quod adhibere & in subsidium vocare valet, quo se de facti specie informet. Generalis illa Lex divina ad omnes actus legales se extendit, ne unico quidem excepto, in quibus informatione ulteriori Iudex eget, & se extendit ad delicta homicidii & commendat informationem de hujus veritate acquirendam. Hanc ergo frivole omittere, est frivole impingere in legem illam sacram. Fateor, quod urget praeaudatus STRYKIUS l. c. DEUM nunquam cadaveris inspectionem desiderasse; ast jam in praecedentibus exposui, quod sufficiat subdito generale mandatum ad obedientiam quoad omnes speciales casus hoc inclusos praestandam. Suadent sacrae Pandectae, imo jubent Medicos consulere, quando aegrotant, sed nullibi fit mentio, ut a Medicis petant & capiant vomitoria, sudorifera, cordialia; Jubent eadem homicidam dolosum vita privare, sed nullibi fit mentio modi vel instrumenti, quocum haec sententia in actum deducenda; ut verum maneat, quod a silentio Juris divini, quoad quasvis
circum-

circumstantias necessario huc spectantes, ad nullitatem harundem argumentari, nec liceat, nec aequitati consonum sit. Quibus mens est, ex institutione divina asylo rationes pro inspectione conquirere, adeant NICOLAI MYLERI ab *Byrenbach tract. de Jure Asylor. pag. 4.* Quid tandem fiet de necessitate inspectionis vulneratorum quoad *Jus civile*? Non audeo provocare ad hæc loca, quæ distinguendum esse moment inter vulnus mortiferum vel non mortiferum, *L. 11. §. 3. L. 15. S. 1. L. 46. L. 51. L. 52. ff. ad Leg. Aquil.* quasi inspectionem vulneratorum, de qua hic sermo, claris verbis insinuent, & jubeant, quia non instituebatur isthæc ocularis inspectio ad irrogationem ultimi supplicii, sed damni reparandi ergo; ita nec rigide sustinuerim rigorem Juris memorati indistinctim voluisse pœna capitali afficiendum, qui animo occidendi aliquem aggressus fuerit, sive vulneraverit, aut non, licet non occiderit, ac hoc videtur velle *Lex Cornelia*, & in hoc nituntur, qui Inspectionibus vulneratorum instituendis se opponunt. Nam vel sola inscriptio tituli hujus de *Sicariis* monet, sermonem non esse promiscue de homicidis, sed de clandestinis vitæ insidiatoribus, specialissime de latronibus, qui cultellis recurvis, *sica* dictis, sub vestibus occultatis, sive telo abscondito, nec opinantes confodiebant, quorum maleficorum, tempore quo Jus Romanum condebatur, non parvus erat numerus, ac hodiernum in Latio sub nomine der *Banditen* tales reperiuntur, tum quoque his erat publicæ tranquillitatis ergo severissime Jus dicendum, ut solum consilium occidendi esset pœna capitali dignum, licet effectus non infecutus. Ac vero vocabulum *Sicarii* fuit abusive ad quemvis homicidam translatum, nemo mirabitur rigori huic, qui quoad latrones in vigore merito manet, per generalem consuetudinem fuisse derogatum, & hodie eventum sive effectum simul attendi, si pœna ordinaria, sive gladii, sit homicidæ doloso irroganda; Nam æquitas undique vult propositum cum actu imperfecto mitius puniendum esse, quam cum actu perfecto, *L. 1. ff. de extraord.*

extraord. Crim. L. 11. §. 7. ff. de furt. Accedit Sanctio Carolina Criminalis, utpote quæ *Art. 147.* conatum homicidii non secuto eventu, arbitrio Judicis, ut puniatur, relinquit: est vero pœna, quæ arbitrio committitur, semper mitior hac, quam Leges injungunt. Conf. quæ pag. 27. supra sunt allata. Sed de inspectionibus vulneratorum a morte infecuta non tam altum silentium est in Jure Civili, ac volunt aliqui. Fit ejus expressa mentio in *L. ult. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.* his verbis: *Si in rixa percussus homo perierit, ictus uniuscujusque in hoc collectorum contemplari oportet.* Nec obstat, quod ad mentem GOTHOFREDI in not. ad illam, contemplatio isthæc sit commendata, quo pro varietate ictuum varia pœna constituitur: quandoquidem de morte prægressa Lex loquitur, non vero; si homo quidem a pluribus vulneratus non vero confossus fuerit, ubi ictuum differentia pœnæ arbitrariæ diversitatem inferret. Sed, cum non adeo de antiquitate inspectionum legalium, quam de necessitate harundem mihi sermo sit, mitto isthæc, & cuilibet, quæ de illa sentire velit, liberum relinquo. Autumo sufficere ut probem Juris Civilis auctoritatem pro inspectione legali vulneratorum adornanda, si nude provocaverim ad officium Judicis in Legibus præscriptum, quod est nocentem punire, innocentem absolvere, hinc de omnibus circumstantiis se informare, quæ ad nocentem convincendum, innocentem defendendum facere valent; ad personam Judicis, dum publica auctoritate gaudet, ut delicta cognoscat, abhinc puniat, ad cognitionem vero requiritur examen corporis delicti, si hoc, quod in homicidio obtinet, fuerit permanens; ad æquitatem Judicis, quæ negat hunc esse lege rigidiorum vel remissiorum: ad quam denuo pertinet, ut inquisitus audiatur & admittatur, quæ ad ipsius defensionem

L.

tionem

sionem facere possunt, cujus causa semper favorabilior,
 hinc etiam inspectio Legalis ab ipso occisi necessaria, &c.
 Quæ omnia cum passim nota sint ac cognita, textibus Juris
 roborare nolo, nec ex antecedentibus, quæ huc facere
 possint, iterum repetere. Quod si ergo Judex nolit re-
 prehensionem incurrere, quod culpam cum dolo con-
 junctam admiserit, dum, quam adornare potuisset &
 debuisset inspectionem, sciens & volens omiserit, sponte
 sequitur in casibus ante allatis inspectionem vulne-
 rum post mortem insecutam esse necessariam, in
 quibus jam acquiesco.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is significantly faded.

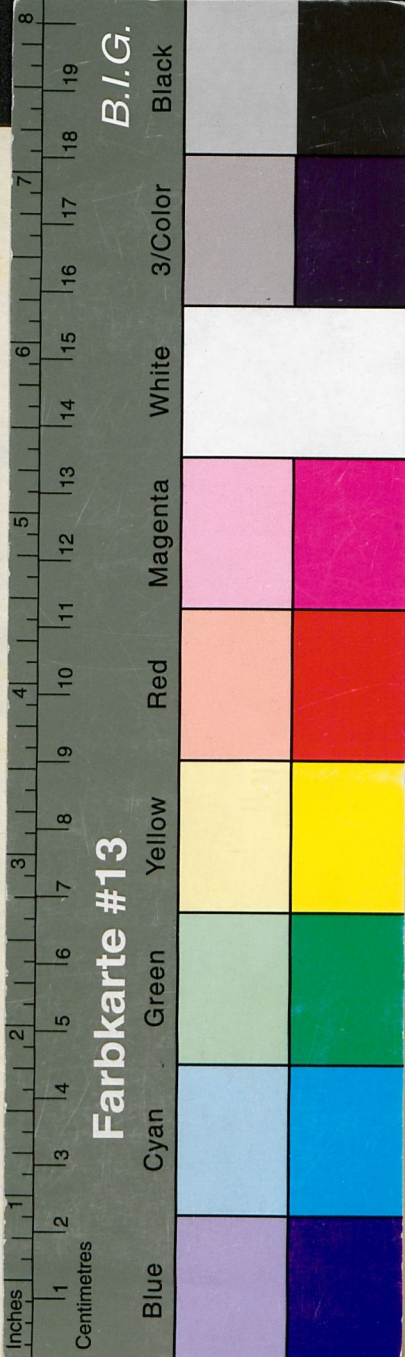

Mn 843

X2536455.

Farbkarte #13

B.I.G.

GEORG. WILHELM
DETHARDINGII,
 J. U. LICENT. & JUDIC. MECKLENBURG.
 ADVOCAT. ORDIN.
SCRUTINIUM ACADEMICUM
 DE
NECESSITATE
INSPECTIONIS
VULNERUM
 IN
CRIMINE HOMICIDII
COMMISSO.

XXXIX
28

In quo omnia,
 Quæ ad Inspectionem cadaverum faciunt,
 & ad attendendum iudicium Medicorum de lethali-
 tate vulnerum quoad inferendam pœnam spectant, sol-
 licite ex natura negotii Inspectionis eruuntur, & ad majorem enodationem tam
 Juris-Consultis quam Medicis proponuntur.

un 843

ROSTOCHII,
 Apud MARTINUM CHRISTOPHORUM SCHWECHTENIUM,
 1726.

